

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2024

Chișinău

**cu privire la Sistemul Integrat de Administrare și Control
și implementarea Registrului Fermierilor**

În temeiul art. 22 lit. b)-d) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 44), cu modificările ulterioare, al art. 16 alin.(1) din Legea nr.71/2007 cu privire la registre (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 70-73, art. 314), cu modificările ulterioare și art.31 din Legea nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 134-137, art. 209) Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se acceptă crearea Sistemului Integrat de Administrare și Control (în continuare - SIAC), destinat gestionării și monitorizării intervențiilor și a beneficiarilor de subvenții din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, precum și a mijloacelor financiare provenite din partea partenerilor de dezvoltare.

2. Sistemul Integrat de Administrare și Control se va implementa etapizat, conform unui plan de implementare, coordonat cu Agenția de Guvernare Electronică și aprobat prin Ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

3. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în termen de 9 luni, va asigura documentarea SIAC, precum și condițiile financiare și organizatorice pentru crearea, administrarea mentenanța și dezvoltarea acestuia.

4. Se instituie Sistemul informațional „Registrul Fermierilor” ca un subsistem SIAC.

5. Se aprobă:

a) Conceptul Sistemului informațional „Registrul Fermierilor”, conform anexei nr. 1;

b) Regulamentul privind modul de funcționare și utilizare a resursei informaționale Sistemul informațional „Registrul Fermierilor”, conform anexei nr. 2.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării
economice și digitalizării

Dumitru ALAIBA

Viceprim-ministru,
ministrul agriculturii
și industriei alimentare

Vladimir BOLEA

Vizează:

Secretar general al Guvernului
Aprobată în ședința Guvernului
din

Artur MIJA

Anexa nr. 1
la Hotărârea Guvernului nr. __/2024

CONCEPTUL

Sistemului informațional „Registrul Fermierilor”

INTRODUCERE

Scopul prezentului document este de a descrie modelul conceptual al sistemului informațional „Registrul Fermierilor” (în continuare – SI „Registrul Fermierilor”), a cărei adoptare este condiționată de necesitatea implementării noului model de furnizare a serviciului public „Înregistrarea subiecților în agricultură și dezvoltare rurală”, elaborată în conformitate cu cerințele de armonizare a legislației Republicii Moldova la acquis-ul UE în stabilirea Sistemului Integrat de Administrare și Control conform prevederilor Regulamentului UE 2116/2021, drept un sistem de identificare a beneficiarilor intervențiilor. Totodată, SI „Registrul Fermierilor” va servi ca sursă administrativă pentru statisticile agricole, care integrează informațiile cu privire la toate activele pentru producția agricolă utilizate de fermieri.

În conformitate cu art. 31 din Legea nr. 71/2023 privind subvențiile în agricultură și mediul rural, Sistemul Integrat de Administrare și Control (în continuare - SIAC) este un sistem informațional automatizat destinat pentru gestionarea și monitorizarea intervențiilor și a beneficiarilor de subvenții din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, precum și a mijloacelor financiare provenite din partea partenerilor de dezvoltare. SI „Registrul Fermierilor” reprezintă un element al Sistemului Integrat de Administrare și Control, ca Sistem de identificare a aplicanților la intervențiile acordate din partea statului și sistem de identificare a solicitanților și beneficiarilor altor intervenții și măsuri finanțate prin Fondul Național de Dezvoltare al Agriculturii și Mediului Rural.

Conceptul SI „Registrul Fermierilor” (denumit în continuare – Concept) descrie cerințele de bază, scopul creării acestuia, funcțiile de bază, pornind de la faptul că sarcina de bază este asigurarea unei interfețe unice pentru înregistrarea fermierilor.

Sistemul informațional „Registrul Fermierilor” formează resursa informațională departamentală a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (denumită în continuare – Agenția).

Capitolul I.

DISPOZIȚII GENERALE

1. SI „Registrul Fermierilor” este un sistem informațional automatizat, constituit dintr-un ansamblu de resurse și tehnologii informaționale, mijloace tehnice de program și metodologii interconectate, și destinat înregistrării, păstrării, utilizării informațiilor despre fermieri de la înregistrarea acestora până la arhivarea datelor.
2. Modulele departamentale formate de SI „Registrul Fermierilor” reprezintă o totalitate sistematizată de date despre fermieri, forma lor organizatorică, bunurile acestora, alte date conexe.
3. SI „Registrul Fermierilor” cuprinde mai multe subsisteme și module care automatizează și asigură procesele de identificare a utilizatorilor autorizați, înregistrare, validare, ștergere sau modificare a datelor, în funcție de domeniul de activitate al producătorului agricol, de înregistrare a cererilor de subvenție.
4. SI „Registrul Fermierilor” va fi completat cu datele, preluate automat din alte registre, interconectivitatea cu care este asigurată prin MConnect. Acolo unde datele nu pot fi preluate automat, acestea vor fi colectate de la subiecții înregistrării. Furnizarea datelor referitoare la obiectele informaționale SI „Registrul Fermierilor” poartă un caracter obligatoriu.
5. Obiectivele SI „Registrul Fermierilor” sunt următoarele:
  - 1) consolidarea capacității Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (în continuare – Agenția) de a aplica principiile buneii guvernări în domeniul subvenționării agriculturii și a mediului rural;
  - 2) gestionarea eficientă a resurselor Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural;
  - 3) creșterea transparenței privind utilizarea resurselor Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural;
  - 4) eficientizarea cadrului instituțional pentru a spori eficiența guvernantei corporative, a corespunde bunelor practici și a răspunde recomandărilor partenerilor de dezvoltare;
  - 5) integrarea SIAC și ținerea în exclusivitate în formă electronică a acestuia;
  - 6) digitalizarea și automatizarea sistemelor de evidență și raportare;
  - 7) eliminarea factorului de eroare umană generat de manipularea documentelor și introducerea lor manuală în multiple registre și sisteme;
  - 8) optimizarea utilizării resurselor de capital uman prin digitalizare, respectiv reducerea activităților repetitive cum ar fi: tipărirea informațiilor din interfața unei aplicații și apoi introducerea manuală a acelorași informații în altă aplicație sau generarea repetitivă a unor

rapoarte, în scopul informării diverselor instituții ale statului, conținând aceleași informații;

- 9) generarea arhivelor electronice organizate care pot fi accesate de personalul avizat și digitalizarea arhivelor existente în format fizic;
- 10) asigurarea capacității de a oferi informații necesare în timp real prin intermediul unei platforme dedicate;
- 11) dinamizarea și suport pentru procesele organizaționale din cadrul Agenției;
- 12) asigurarea tuturor datelor cu servicii de rețea (vizualizare, generare și modificare);
- 13) minimizarea erorilor umane la introducerea informației primare și reducerea riscurilor de pierdere a datelor cauzate de un registru ținut în formă manuală în lipsa unui sistem informatic;
- 14) controlul riguros al accesului la date și asigurarea securității informaționale la formarea și exploatarea resursei informaționale SI „Registrul Fermierilor”.

6. Sarcinile principale ale SI „Registrul Fermierilor” sunt următoarele:

1) crearea unei soluții tehnologice compatibile cu platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud);

2) crearea unei interfețe pentru ca utilizatorii să acceseze sistemele informaționale și serviciile electronice din cadrul acesteia pentru înregistrarea datelor;

3) asigurarea accesului la sistemele informaționale de la nivelul oficiului central al Agenției, prin care subdiviziunile teritoriale ale Agenției vor obține drepturile necesare pentru gestionarea datelor aferente obiectelor informaționale ale Agenției;

4) implementarea unor mecanisme de integrare a SI „Registrul Fermierilor” cu alte sisteme și resurse informaționale de stat pentru a facilita schimbul de date între utilizatori și alte entități publice;

5) asigurarea accesului la datele privind subvențiile acordate de Agenție, etapa de examinare a dosarului etc.

7. Pentru a asigura obiectivele soluției informaționale, la proiectarea, re-proiectarea, completarea și implementarea SI „Registrul Fermierilor” trebuie avute în vedere următoarele principii de bază:

- 1) *legalitatea*, care presupune crearea și exploatarea sistemului informațional în conformitate cu cadrul normativ național, precum și cu normele și standardele internaționale recunoscute în domeniu;
- 2) *împărțirea arhitecturii pe nivele*, care constă în proiectarea independentă a subsistemelor SI „Registrul Fermierilor” în conformitate cu standardele de interfață între niveluri;
- 3) *expansibilitatea*, care oferă posibilitatea extinderii și completării sistemului informațional cu funcții noi sau îmbunătățirii celor existente;

- 4) *securitatea prin proiectare*, care presupune integrarea SI „Registrul Fermierilor” în sistemele de servicii electronice de stat, ținând cont de riscurile de securitate a informațiilor care pot afecta buna funcționare a acestuia;
  - 5) *date securizate*, care presupune introducerea datelor în sistem numai prin canale autorizate și autentificate;
  - 6) *veridicitatea datelor* constituie gradul de conformitate a datelor păstrate în format automat sau în documente cu starea reală a obiectelor dintr-un domeniu specific al SI „Registrul Fermierilor”, pe care le reprezintă;
  - 7) *principiul controlului formării și utilizării sistemului* se referă la totalitatea măsurilor organizatorice și tehnice ale programului, menite să asigure calitatea înaltă a resurselor informaționale de stat formate, fiabilitatea conservării acestora și corectitudinea utilizării, în conformitate cu prevederile legislație, precum și să mențină accesul operațional și informațiile convenabile pentru utilizator, în funcție de nivelul de acces al acestuia;
  - 8) *principiul confidențialității informațiilor* vizează responsabilitatea personală a colaboratorilor implicați în crearea și menținerea SI „Registrul Fermierilor” pentru prelucrarea neregulată a informațiilor care conțin date cu caracter personal, în conformitate cu legislația;
  - 9) *principiul modularității și scalabilității* înseamnă posibilitatea dezvoltării SI „Registrul Fermierilor” fără modificarea componentelor create anterior.
8. Cadrul normativ al SI „Registrul Fermierilor” se constituie, în special, din următoarele acte normative:
- 1) Legea nr. 71/2023 privind subvenția în agricultură și mediul rural;
  - 2) Legea nr. 1353/2000 privind gospodăria țărănească (fermier);
  - 3) Legea nr. 148/2023 privind accesul la informații de interes public;
  - 4) Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și resursele informaționale de stat;
  - 5) Legea nr. 71/2007 cu privire la registre;
  - 6) Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal;
  - 7) Legea nr. 142/2018 privind schimbul de date și interoperabilitatea;
  - 8) Hotărârea Guvernului nr. 1123/2010 privind aprobarea Cerințelor pentru asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informatice de date cu caracter personal;
  - 9) Hotărârea Guvernului nr. 1090/2013 privind serviciul guvernamental de autentificare electronică și control acces (MPass);
  - 10) Hotărârea Guvernului nr. 128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud);
  - 11) Hotărârea Guvernului nr. 405/2014 privind serviciul integrat de semnătură electronică guvernamentală (MSign);

12) Hotărârea Guvernului nr. 708/2014 privind serviciul guvernamental de jurnalizare electronică (MLog);

13) Hotărârea Guvernului nr. 211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect);

14) Hotărârea Guvernului nr. 376/2020 pentru aprobarea Conceptului serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify) și a Regulamentului privind modul de funcționare și utilizarea a serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify);

15) Hotărârea Guvernului nr.375/2020 privind aprobarea Conceptului Sistemului informațional automatizat „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice” (MPower) și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice;

16) Hotărârea Guvernului nr.712/2020 cu privire la serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay);

17) Hotărârea Guvernului nr.180/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de funcționare și utilizare a serviciului guvernamental de livrare (MDelivery);

18) Hotărârea Guvernului nr. 414/2018 privind măsuri de consolidare a centrelor de date din sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat;

19) Regulamentul tehnic „Procesele ciclului de viață al software-ului” RT 38370656-002:2006, aprobată prin Ordinul ministrului dezvoltării informaționale nr. 78/2006;

20) Metodologia de publicare a datelor guvernamentale deschise, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 701/2014;

21) Regulamentul privind administrarea conținutului portalului guvernamental unic al serviciilor publice și integrarea serviciilor publice electronice în portal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 657/2012.

Capitolul II.

SPAȚIUL FUNCȚIONAL AL SI „REGISTRUL FERMIERILOR”

9. Principalele tipuri de standarde tehnologice care vor fi utilizate de SI „Registrul Fermierilor” sunt următoarele:

- 1) standarde de date;
- 2) standard de metadate (ISO 11179);
- 3) standarde de schimb de informații;
- 4) standarde de căutare a informațiilor;
- 5) standarde de calitate;
- 6) standarde de securitate;
- 7) standarde de multilingvism.

10. Respectarea standardelor menționate la punctul 9 constă în:

- 1) sprijinirea interfeței de browser public pentru accesare;
- 2) utilizarea XML ca mijloc principal de integrare a datelor;
- 3) utilizarea standardelor Internet și WWW – HTML, TCP/IP, SMTP;
- 4) utilizarea standardelor naționale și internaționale privind calitatea și securitatea datelor.

11. Pentru asigurarea funcțiilor de schimb de informații cu alte sisteme informatice, inclusiv cu cele internaționale, standardul SDMX (Statistical Data and Metadata Exchange), standardele legate de XML și serviciile web, vor fi implementate propunerile Organizației Internaționale de Standardizare (ISO).

12. SI „Registrul Fermierilor” va oferi un instrument eficient ca punct unic de intrare și acces la resursele informaționale ale statului.

13. SI „Registrul Fermierilor” asigură implementarea funcțiilor de bază ale unui sistem informatic, precum și a funcțiilor specifice rezultate din destinația sistemului. Următoarele componente funcționale de bază vor fi implementate în SI „Registrul Fermierilor”:

1) formarea resurselor informaționale prin intermediul interfeței cu utilizatorul SI „Registrul Fermierilor” – printre care baza de date necesară susținerii activității Agenției și utilizarea utilă de către fermieri și părțile interesate. Interfața va permite utilizatorilor să lanseze gestionarea resurselor de informații disponibile legate de acestea;

2) managementul înregistrărilor – reprezintă ansamblul de funcționalități implementate în SI „Registrul Fermierilor” și disponibile utilizatorilor în funcție de drepturile lor de acces. Utilizatorii vor putea lansa interogări pentru a obține detalii suplimentare despre unele obiecte informaționale, pentru a utiliza instrumente interactive pentru lucrul cu harta. Gestionarea datelor va fi efectuată în conformitate cu operațiunile permise asupra resurselor informaționale. Astfel, unele resurse informaționale vor permite doar operațiuni de acces la date pentru citire, iar altele vor permite operațiuni de descărcare, inclusiv crearea sau ștergerea datelor;

3) funcționalități de administrare și sistem – reprezintă o componentă funcțională a SI „Registrul Fermierilor”, care asigură funcționalitățile cheie de administrare, configurare și control acces. Această componentă funcțională oferă utilizatorilor drepturi administrative următoarele instrumente:

4) gestionarea drepturilor de acces la resursele SI „Registrul Fermierilor” – pentru a configura accesul utilizatorilor la resursele informaționale. Agenția va avea instrumente de configurare a accesului la setul de resurse de informații necesare și disponibile în SI „Registrul Fermierilor”. Agenția va putea configura spațiul de lucru în SI „Registrul Fermierilor” cu setul adecvat de funcționalități și va putea adăuga și alte funcționalități ulterior;

5) managementul utilizatorilor și rolurilor – care implementează funcționalitățile destinate gestionării profilurilor de utilizatori și alocării drepturilor de acces la resursele și datele SI „Registrul Fermierilor”. Aceasta va oferi funcționalitatea necesară pentru gestionarea grupurilor/rolurilor și atribuirea drepturilor de acces utilizatorilor SI „Registrul Fermierilor”. Drepturile de acces la resursele informaționale ale SI „Registrul Fermierilor” vor fi acordate grupului/rolului aferent utilizatorului sau în mod explicit fiecărui utilizator individual;

6) gestionarea centralizată a metadatelor;

7) asigurarea continuității funcționării sau restabilirea funcționării SI „Registrul Fermierilor”;

8) asigurarea interacțiunii cu alte sisteme și resurse informaționale - se realizează prin utilizarea interfețelor destinate schimbului reciproc de date prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), precum și prin integrarea sistemelor informaționale partajate (MPass, MSign, MPower, MNotify, MLog).

14.În cadrul SI „Registrul Fermierilor” se realizează următoarele contururi funcționale:

1) schița funcțională privind interacțiunea funcțională a tuturor componentelor SI „Registrul Fermierilor”, care asigură:

a) integritatea logică a SI „Registrul Fermierilor”;

b) administrarea bazelor de date SI „Registrul Fermierilor”;

c) delimitarea drepturilor de acces pentru utilizatori, introducerea sistemului de parole;

d) securitatea, protecția și păstrarea informațiilor în sistem conform SM ISO/CEI 27002:2014 „Tehnologii informaționale. Tehnici de securitate. Cod de bună practică pentru managementul securității informațiilor”, SM ISO/CEI 15408-1:2014 „Tehnologia informației. Securitate tehnici. Criterii de evaluare pentru securitatea tehnologiei informației. Partea 1: Introducere și model general”, SM ISO/CEI 15408-2:2014 „Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Criterii de evaluare pentru securitatea tehnologiei informației. Partea 2: Cerințe funcționale de securitate” și SM ISO/CEI 15408-3:2014 „Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Criterii de evaluare pentru securitatea tehnologiei informației. Partea 3: Cerințe de asigurare a securității”;

e) respectarea cerințelor SI „Registrul Fermierilor” privind protecția datelor cu caracter personal.

2) schița funcțională de gestionare a autorizațiilor de prestare a serviciilor de către personalul biroului central al Agenției și al subdiviziunilor teritoriale, care asigură:

a) importarea drepturilor de reprezentare din sistemul informatic MPower;

b) gestionarea (crearea, modificarea și ștergerea) tipurilor de autorizații;

c) verificarea valabilității procurii;

- d) evidența verificărilor privind valabilitatea atribuțiilor de reprezentare;
- 3) schița funcțională privind înregistrarea datelor proprii de către fiecare tip de utilizator, care asigură:
- a) completarea datelor la înregistrarea în SI „Registrul Fermierilor”;
  - b) introducerea datelor suplimentare cerute de sistemul informatic pentru a lansa utilizarea anumitor funcționalități;
  - c) poziționarea pe hartă a locației zonelor în folosință, clădirilor, dotărilor și (dacă este cazul) animalelor;
- 4) schița funcțională care asigură autentificarea în SI „Registrul Fermierilor”, precum și asigurarea autentificării utilizatorilor în SI „Registrul Fermierilor”;
- 5) schița funcțională privind gestionarea documentelor, care asigură funcții de evidență a:
- a) documentelor de intrare;
  - b) documente tehnologice;
  - c) documentelor de ieșire.

15. SI „Registrul Fermierilor” va oferi o interfață în limba română, ergonomică, intuitivă și accesibilă tuturor tipurilor de utilizatori prin intermediul unui explorator web. Interfața de utilizator a SI „Registrul Fermierilor” va reprezenta un design grafic echilibrat, distinct și adaptabil pentru majoritatea dispozitivelor utilizate (desktop, notebook, tabletă, smartphone).
16. Pentru a facilita utilizarea SI „Registrul Fermierilor”, sistemul va avea un ghid de utilizare, aprobat de Agenție și disponibil online la nivelul fiecărei interfețe cu utilizatorul.

Capitolul III.

STRUCTURA ORGANIZAȚIONALĂ A SI „REGISTRUL FERMIERILOR”

17. Funcțiile de bază privind formarea și exploatarea SI „Registrul Fermierilor” sunt împărțite între:
- 1) proprietarul sistemului;
  - 2) posesorul sistemului;
  - 3) deținătorul sistemului;
  - 4) utilizatorii sistemului;
  - 5) administratorul tehnic al sistemului.
18. Proprietarul SI „Registrul Fermierilor” este statul, care își realizează dreptul de proprietate, administrare și utilizare a datelor din această resursă. Resursele financiare pentru dezvoltarea, întreținerea și funcționarea SI „Registrul Fermierilor” sunt asigurate de la bugetul de stat și din alte mijloace financiare, conform cadrului normativ.

19. Posesorul SI „Registrul Fermierilor” este MAIA, cu drept de a asigura condițiile legale, financiare și organizatorice pentru crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea SI „Registrul Fermierilor”.
20. Deținătorul SI „Registrul Fermierilor” este Agenția, care va asigura dezvoltarea, administrarea și mentenanța, securitatea SI „Registrul Fermierilor”.
21. Rolul deținătorului SI „Registrul Fermierilor” reflectă aspectul administrativ legat de competențele deținute și necesare pentru administrarea și dezvoltarea continuă a SI „Registrul Fermierilor”.
22. Agenția va fi responsabilă pentru dezvoltarea și implementarea SI Registrul Fermierilor.
23. Utilizatorii SI „Registrul Fermierilor” sunt funcționari și angajați ai Agenției, fermieri și alți subiecți ai subvențiilor, care vor folosi funcționalitățile sistemului în scopurile prevăzute în prezentul Concept.
24. Nivelul de acces al utilizatorilor este diferențiat în funcție de atribuții, responsabilități, drepturi de acces la date și este configurat de administratorul SI „Registrul Fermierilor”.
25. Gestionarea resurselor informaționale furnizate prin SI „Registrul Fermierilor” se va realiza în funcție de volumul de date la care un utilizator are acces securizat și în conformitate cu serviciile externe pentru datele capturate.
26. În funcție de categoriile de utilizatori (drepturile și rolurile acestora), SI „Registrul Fermierilor” va oferi o interfață personalizată fiecărei categorii de utilizatori și aplicații.
27. Utilizatorii sistemului informațional vor avea mai multe niveluri de acces la interfața utilizatorului și la date (seturile de drepturi și roluri care le sunt atribuite, precum și numărul optim de grupuri de acces pot fi configurate de către administratorul de sistem), și anume:

1) administrator de sistem – nivel caracteristic al utilizatorului cu drepturi de gestionare a accesului, configurare și audit în cadrul SI „Registrul Fermierilor”. Acest nivel de acces, dat fiind rolul său de a administra buna funcționare a soluției informatice, va asigura accesul la toate funcționalitățile interfeței utilizator și la conținutul bazei de date livrate de interfața utilizator;

2) funcționar al Agenției din sediul central și din subdiviziunile teritoriale – nivel de acces asigurat funcționarilor Agenției, care va asigura funcționalități specifice necesare gestionării resurselor informaționale SI „Registrul Fermierilor” și asigurarea accesului automat la interfața cu utilizatorul a sistemelor informatice externe, care include și accesul, control la declarațiile implementate în SI „Registrul Fermierilor”. Funcționarii Agenției vor avea acces la interfața de utilizator SI „Registrul Fermierilor” și la funcționalitățile oferite de aceasta, în funcție de drepturile de acces configurate în SI „Registrul Fermierilor”. În funcție de specificul și necesitățile Agenției și ale subdiviziunilor teritoriale, SI „Registrul Fermierilor” va permite configurarea unor roluri distincte pentru funcționarea

centrală a SI „Registrul Fermierilor”, șefi de subdiviziuni teritoriale, inspectori teritoriali etc.;

3) utilizator de sistem – nivelul de acces oferit utilizatorilor fermieri pentru introducerea și actualizarea datelor, precum și pentru vizualizarea informațiilor.

28. Categoriile de utilizatori din cadrul SI „Registrul Fermierilor” sunt registratorii de date, furnizorii de date și destinatarii datelor de sistem. Înregistratorii de date pot fi, de asemenea, furnizori de date.

29. Registratorul de date în SI „Registrul Fermierilor” este Agenția, prin oficiul central și subdiviziunile teritoriale. În calitate de registrator de date în SI „Registrul Fermierilor”, Agenția asigură înregistrarea, actualizarea și ștergerea resurselor și a informațiilor aferente acestora.

30. Furnizorii de date care vor furniza date referitoare la obiectele informaționale SI „Registrul Fermierilor” sunt:

- 1) persoanele fizice sau juridice definite la punctul 17;
- 2) biroul central și subdiviziunile teritoriale ale Agenției.

31. Destinatarii datelor SI „Registrul Fermierilor” sunt:

- 1) Agenția (oficiul central și subdiviziunile teritoriale);
- 2) persoanele fizice sau juridice definite la punctul 17.

32. Administratorul tehnic al SI „Registrul Fermierilor” este Serviciul Tehnologia Informației și Securitatea Cibernetică a Instituției Publice, care își exercită atribuțiile în conformitate cu Regulamentul de administrare tehnică și întreținere a resurselor și sistemelor informaționale de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 414/2018.

Capitolul V.

DOCUMENTE ALE SI „REGISTRUL FERMIERILOR”

33. Documentele de bază ale SI „Registrul Fermierilor” sunt clasificate după cum urmează:

- 1) documentele de intrare, care stau la baza introducerii și actualizării datelor în sistem;
- 2) documente de ieșire, obținute ca urmare a funcționării sistemului;
- 3) documente tehnologice.

Documente de intrare

34. Documentele de intrare sunt documente de bază pentru înregistrarea în SI „Registrul Fermierilor”.

35. Documente pentru modificarea particularităților:

- 1) deținătorul fermei și membrii familiei (numirea titularului fermei; adăugarea, ștergerea membrilor familiei, modificarea datelor bancare;
- 2) informații bancare și conturi bancare;
- 3) ferma: modificări (adăugare, actualizare, ștergere): mecanizare, clădiri și informații despre animale, zone și forță de muncă;
- 4) activități din fermă – adăugarea, ștergerea activităților.

Documente de ieșire:

- 1) fișa exploatației fermei, (inclusiv toate informațiile despre fermă)
- 2) acte privind modificările din fermă;
- 3) notificări către fermieri cu privire la starea datoriilor;
- 4) rapoarte privind structura fermelor cuprinse în SI „Registrul Fermierilor”;
- 5) alte rapoarte.

Alte documente (documente tehnice)

- 1) documentele care conțin informații privind importul de date necesare înregistrărilor din sisteme terțe;
- 2) manuale;
- 3) documente care conțin înregistrări de audit privind acțiunile utilizatorilor;
- 4) rapoarte sistematice și statistici agregate de utilizare a sistemului;
- 5) memorandumuri/acorduri de înțelegere.

Obiecte informaționale gestionate

- 1) Obiectele informaționale gestionate sunt Unități juridice în agricultură și dezvoltare rurală:
  - a) SI „Registrul Fermierilor” - SUBJECT-ID (identificatorul unic al solicitantului / destinatarului / solicitantului potențial de subvenții în agricultură și dezvoltare rurală) conform Legii nr.71 /2023:
    - fermier (persoană juridică sau fizică, sau grupuri de persoane juridice sau fizice);

- membru fermă (membru de familie așa cum este declarat în cererea de înregistrare în SI „Registrul Fermierilor”);
- persoane juridice sau fizice care desfășoară activități în mediul rural sau activități agricole, altele decât fermierul;
- unități administrativ-teritoriale;
- grupuri de acțiune locală;
- organizații de cercetare și inovare și instituții de învățământ cu profil agroindustrial.

SI „Registrul Fermierilor” –SUBJECT-ID se acordă automat fiecărui solicitant care solicită sprijin în agricultură.

SI „Registrul Fermierilor” – SUBIECTUL ID se acordă pe baza cererii aprobate de înregistrare voluntară în SI „Registrul Fermierilor”.

- b) SI „Registrul Fermierilor” – FARM-ID (identificatorul unic al fermelor) așa cum este definit în Legea nr.71/2023 și este ansamblul unităților economice utilizate pentru activități agricole și administrate de un fermier, situate pe teritoriul Republicii Moldova. SI „Registrul Fermierilor” – FARM-ID este generat automat un număr unic de identificare pentru setul de unități economice utilizate pentru activitățile agricole deținute sau închiriate, din bazele de date oficiale și declarate de către deținătorii fermei (SI „Registrul Fermierilor” -SUBJECT-ID).
- c) SI „Registrul Fermierilor” – LPIS-Parcel-ID (identificatorul unic al parcelei de teren agricol în folosință de către o singură exploatație (ferme), pe baza imaginilor geo-spațiale și a clasificării determinate de actele normative naționale și UE. SI „Registrul Fermierilor” -LPIS-Parcel-ID este generat automat număr unic de identificare pentru un singur teren în folosință de către o singură exploatație.

2) "Document"

Identificatorul obiectului informativ „Document” este numărul unic generat automat de sistem.

3) "Eveniment"

Identificatorul obiectului informațional „Eveniment” este numărul de secvență generat în mod automat de sistem.

4) „Formular electronic”

Identificatorul obiectului informativ „Formular electronic” este numărul de comandă generat automat de sistem.

Managementul obiectului informațional în cadrul sistemului informațional

36.Scenariile de bază reprezintă o serie de evenimente care se petrec cu obiectul informațional și sunt păstrate în sistem (introducerea, actualizarea și ștergerea obiectelor informaționale).

37.Grupul de scenarii legate de introducerea și actualizarea informațiilor interacționează cu obiectele informaționale ale sistemului în felul următor:

1) cu Subiectul (identificat prin SI „Registrul Fermierilor” - SUBJECT-ID):

- a) înregistrarea inițială: la înregistrare;
- b) actualizarea datelor la modificarea datelor
  - suspendarea/reluarea activității;
  - particularități în schimbare la fermă și fermier
  - reorganizare (fuziune, dezmembrare, transformare, transfer la alt fermier);
  - schimbul interinstituțional de date;

c) radiere:

2) cu „Document”:

- a) înregistrarea inițială: la înregistrarea documentului electronic în sistem;
- b) actualizare date:
  - la declararea nulității sale;
  - la modificarea perioadei de valabilitate;

c) ștergere din evidență: arhivare

3) cu „Eveniment” și „Formular electronic”:

- a) Eveniment inițial: înregistrarea evenimentului în sistem cu prezentarea simultană a formularului corespunzător;
- b) actualizare date: la luarea deciziilor adecvate de către persoanele responsabile, pe baza formularului respectiv, în toate etapele lanțului tehnologic de prelucrare (în formular sunt indicate obiectiile corespunzătoare);

c) ștergerea din evidență: la anularea evenimentului.

Capitolul VI.

CONȚINUTUL DATELOR/SPAȚIUL DE INFORMAȚII AL SI „REGISTRUL FERMIERILOR”

38.SI „Registrul Fermierilor”-SUBJECT-ID poate fi atribuit persoanelor juridice, grup de persoane fizice, grup de persoane juridice:

1) Persoane juridice:

- a) Cod fiscal (IDNO);
- b) Forma organizatorică-juridică;
- c) Nume;
- d) Data înregistrării de stat;
- e) Sediul legal: Municipiul/Sectorul/Orasul;
- f) Sat/Comunitate;
- g) Abordare;
- h) Telefon fix/telefon mobil/fax;
- i) E-mail;

2) Persoana responsabilă a persoanei juridice:

- a) Nume Prenume;
- b) Codul de identitate (IDNP);
- c) Municipiul/Sectorul/Orasul;
- d) Sat/Comunitate;
- e) Abordare;
- f) Gen;
- g) Data nașterii;
- h) Telefon fix/telefon mobil/fax;
- i) E-mail;
- j) Asociație: D/N;
- k) Numele și ID-ul asociației dacă da.

3) Persoana fizică:

- a) Nume Prenume
- b) Cod de identitate (IDNP)
- c) Municipiul/Sectorul/Orașul
- d) Sat/Comunitate
- e) Strada
- f) Telefon fix/telefon mobil/fax
- g) E-mail
- h) Data nașterii
- i) Gen
- j) Cartea de identitate seria nr
- k) Eliberat la/de
- l) Asociație: D/N

m) Numele și ID-ul asociației dacă da.

4) Date financiare

- a) bancă
- b) Datele contului bancar
- c) Statutul debitorilor

39.SI „Registrul Fermierilor” -FARM-ID poate fi atribuit la ansamblul unităților economice utilizate pentru activități agricole și administrate de un fermier, situate pe teritoriul Republicii Moldova cu următoarele atribute:

1) Locația de bază a fermei:

- a) Municipiul/sectorul/orașul
- b) Sat/Comunitate
- c) Strada
- d) Cod de deținere
- e) Codul cadastral al imobilului
- f) Coordonate.

2) Activități ale fermă:

- a) Tip de activități ale fermă (CAEN);
- b) Tip de activități suplimentare în fermă

3) Membrii fermei (membrii familiei)

- a) Membru de familie (IDNP)
- b) Nume Prenume
- c) Gen
- d) Relația cu deținătorul fermei
- e) Nivel de educație 1: nivel de studii, pregătire profesională
- f) munca la ferma: 1 full time, 2 partial time
- g) Semnătura care confirmă autorizația deținătorului fermei (D/N)

4) Lucrători la fermă

- a) Lucrători la fermă – non-membri ai familiei - bărbați:
muncă la fermă: 1 normă întreagă, 2 cu normă parțială
- b) Lucrători la fermă - nu membri ai familiei - femei:
muncă la fermă: 1 normă întreagă, 2 cu normă parțială
- c) Servicii contractate: Zile lucrătoare cu normă întreagă la fermă

5) Creșterea animalelor (inclusiv stupii) în fermă, neînregistrată

- a) Tip
- b) Număr;

c) Numărul în producția ecologică

6) Date despre animalele din fermă, înregistrate în sistemul de înregistrare a animalelor:

- a) Tipul de animal
- b) Cod de exploatare
- c) Numărul crotaliei
- d) IDNP/IDNO al proprietarului
- e) Organic (D/N);
- f) Gen
- g) La eliminare în fermă (da/n)

7) Suprafețe, teren în folosință (deținute sau arendate) de către fermă:

- a) numărul cadastral al parcelei
- b) Proprietate (IDNP, IDNO)
- c) Tipul de utilizare a terenului (1 arabil, 2 culturi permanente, 3 pajiști permanente)
- d) Suprafața tipului de utilizare a terenului (h,a,m2)
- e) Tip de cultură
- f) Suprafața tipului de cultură (h,a,m2)
- g) Organic (da/nu)
- h) OMG (da/nu)
- i) Irigat (un/tip de irigare)
- j) Deținut (a/ IDNO/IDNP al proprietarului)
- k) Forma contractului de leasing: „verbal” sau numărul de înregistrare al contractului dearendă
- l) Data expirării contractului dearendă: an.

8) Utilaje și echipamente (folosite la fermă)

- a) Tipul utilajului;
- b) Număr
- c) Numărul de proprietari/ordinea
- d) Ore anuale de utilizare
- e) An producere
- f) Echipamente pentru producerea energiei regenerabile
- g) Tip
- h) Capacitate;
- i) Anul instalare

9) Utilaje deținute de fermă/Tip de utilaje

- a) Tipul utilajului;

- b) Număr de serie;
- c) Anul produs;
- d) Capacitate;
- e) Anul sprijinului primit

10) Clădiri și facilități pentru producția și prelucrarea agricolă:

- a) Tipul clădirilor (depozitare, producție pre-procesare, prelucrare, post-procesare, sisteme de irigare, plantații permanente)
- b) Suprafata (m²);
- c) Material construit (lemn, beton, metal);
- d) An de fabricatie;
- e) Locația (x,y);
- f) Suporturi primite (an).

40.SI „Registrul Fermierilor” – LPIS-Parcel-IDca teren continuu cultivat de o singură fermă, în care se cultivă o singură grupă de cultură:

- 1) Fermă (SI „Registrul Fermierilor,, -FARM-ID)
- 2) Geometria terenului
- 3) Tipul de utilizare a terenului (1 arabil, 2 culturi permanente, 3 pajiști permanente)
- 4) Suprafața tip utilizare teren (h,a,m²) - determinată
- 5) Tipul de cultură;
- 6) Poligon de tip crop;
- 7) Suprafața tip cultură (h,a,m²) – determinată
- 8) Tipul de subcultură - determinat
- 9) Suprafața de subcultură (a) – determinată
- 10) Poligon de tip sub-cultură
- 11) Altitudine (m)
- 12) Panta (%)
- 13) Organic a/n
- 14) ID-ul producătorului ecologic
- 15) DOP/IGP (da/n)
- 16) ID-ul subiectului pentru DOP/IGP
- 17) ID registrului de referință pentru culturi permanente
- 18) OMG (da/nu)
- 19) irigat (da/n)
- 20) Blocat (în caz de suprapunere)
- 21) Referință la ID-ul geometriei blocate

Capitolul VII.

INTERACȚIUNEA CU ALTE SISTEME INFORMAȚIONALE RELEVANTE ȘI CU SISTEME DE INFORMAȚIONALE

PARTAJATE

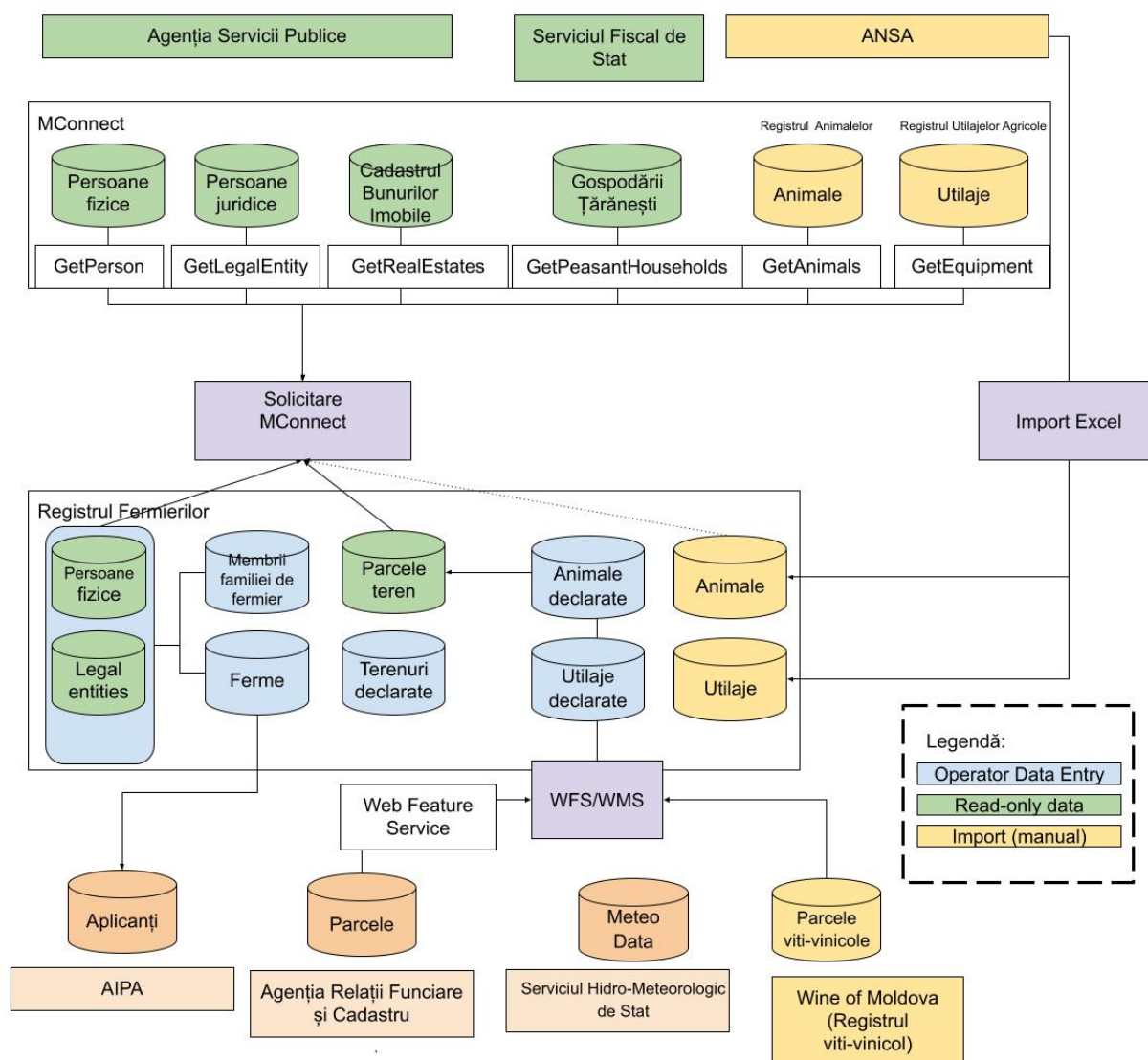
41. Pentru a asigura funcționarea corectă, SI „Registrul Fermierilor”, prin Platforma de Interoperabilitate (MConnect), cu următoarele sisteme informaționale de stat:

- 1) Sistemul informațional automatizat „Registrul de Stat al Populației” - pentru schimbul automat de date privind persoanele fizice asociate unei persoane juridice supuse înregistrării și controlului, persoane fizice care solicită înregistrarea ca titular de fermă, întreprinzător individual, gospodărie țărănească, persoane care practică activitate profesională licențiată sau autorizată, reglementată de legislația de specialitate, persoane fizice care desfășoară activități în domeniul achizițiilor de produse din horticoltură și/sau inginerie vegetală și/sau obiecte de origine vegetală;
- 2) Sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat – privind statutul debitorului
- 3) Sistemul informațional automatizat „Cadastrul bunurilor imobiliare” - pentru obținerea de date privind bunurile imobile aflate în proprietatea persoanelor juridice sau fizice ale grupului de persoane juridice și fizice în scopuri de control asupra deținerii terenului;
- 4) Sistemul automat de obținere a datelor despre animale, obiecte veterinare și obiecte pentru producția de alimente de la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentară
- 5) Date despre utilaje și echipamente de la Agenție
- 6) Alte sisteme informaționale, stabilite prin cadrul de reglementare aplicabil.

42. În cazul în care pentru nevoile administrative și de control ale solicitanților/beneficiarilor de sprijin în agricultură actul legislativ prevede deținerea unui document ale cărui date sunt disponibile în resursele informaționale ale altor instituții ale statului, acestea vor fi consumate sau furnizate prin Platforma de Interoperabilitate (MConnect).

43. Figura 1 ilustrează modelul indicativ pentru realizarea mecanismului de integrare a sistemelor informaționale existente cu SI „Registrul Fermierilor”:

Figura 1

44.SI „Registrul Fermierilor” va interacționa cu următoarele sisteme de informații partajate:

- 1) Platforma Tehnologică Guvernamentală Comună (MCloud) - pentru găzduirea sistemului;
- 2) Platforma de interoperabilitate (MConnect) - pentru schimbul de date cu alte sisteme informatice și registre;
- 3) Serviciu integrat guvernamental de semnătură electronică (MSign) - pentru semnarea documentelor electronice;
- 4) Serviciul Guvernamental de Autentificare Electronică și Control Acces (MPass) - pentru autentificare și control acces în sistem;
- 5) Serviciul guvernamental de jurnalizare electronică (MLog) - pentru a asigura evidența operațiunilor (evenimentelor) produse în cadrul SI „Registrul Fermierilor”;

- 6) Serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify) - pentru notificarea utilizatorilor;
- 7) Sistemul informațional automatizat „Registrul competențelor de reprezentare pe bază de semnătură electronică” (MPower) – pentru validarea competențelor de reprezentare în procedura de înregistrare de stat a persoanelor fizice asociate persoanelor juridice;
- 8) Serviciul de plată electronică guvernamentală (MPay) – pentru plata și încasarea plăților de la persoane fizice și juridice aflate în proces, respectiv prestarea serviciilor de înregistrare de stat a persoanelor juridice;
- 9) Serviciul de livrare guvernamentală (MDelivery) - pentru asigurarea organului de înregistrare de stat a unui mecanism unic de livrare fizică a rezultatelor prestării serviciilor publice către persoane fizice și juridice.

Capitolul VIII.

ASIGURAREA SECURITĂȚII INFORMAȚIILOR SI „REGISTRUL FERMIERILOR”

45. Securitatea informației presupune protecția SI „Registrul Fermierilor”, în toate etapele proceselor de creare, prelucrare, stocare și transmitere a datelor, de acțiuni accidentale sau intenționate cu caracter artificial sau natural, care au ca rezultat producerea de prejudicii proprietarului și utilizatorilor resurselor informaționale. și infrastructura informațională.
46. Principalele mecanisme de securitate a informațiilor utilizate vor fi:
- 1) autentificarea și autorizarea accesului la date;
  - 2) gestionarea accesului la date;
  - 3) înregistrarea acțiunilor utilizatorilor sistemului;
  - 4) criptarea datelor;
  - 5) audit IT;
  - 6) proceduri de recuperare în caz de dezastru.
47. Cea mai sensibilă legătură cu risc în sistemul de securitate este factorul uman. Din aceste motive, pregătirea personalului pentru dobândirea metodologiei de rezistență la amenințările informatice este un element foarte important. În procesul de dezvoltare a SI „Registrul Fermierilor”, pentru asigurarea securității informaționale, se vor lua în considerare algoritmi și protocoale existente pe piață, cu respectarea cadrului normativ al Republicii Moldova.

48. SI „Registrul Fermierilor” va corespunde Cerintelor de asigurare a securitatii datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora in cadrul sistemelor informatice de date cu caracter personal, aprobate prin Hotararea Guvernului nr. 1123/2010, precum și la cerințele minime obligatorii de securitate cibernetică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 201/2017.
49. Accesul la resursele SI „Registrul Fermierilor” va fi asigurat și autorizat prin serviciul guvernamental de autentificare electronică și control acces (MPass). Utilizatorii SI „Registrul Fermierilor” vor avea drepturi de acces distincte în funcție de nivelul de securitate căruia îi corespund. Pentru fiecare categorie de acces va exista posibilitatea definirii rolurilor și drepturilor utilizatorului (inclusiv la nivel de acces la interfața accesibilă utilizatorilor). Autentificarea se va face în mai multe moduri: e-mail și IDNP/IDNO, număr de telefon mobil și IDNP/IDNO sau semnătură electronică/semnătură mobilă. Accesul persoanelor fizice, care nu dispun de semnătură electronică este permis temporar, urmând ca acestea să obțină drept de acces doar prin intermediul serviciului guvernamental de autentificare electronică MPass.
50. Accesul la informațiile bazei de date va fi limitat pe baza drepturilor și rolurilor specifice ale utilizatorului. Fiecare categorie de utilizatori va avea acces la o interfață personalizată (diferită de cea a altor categorii de utilizatori) pentru vizualizarea și gestionarea informațiilor bazei de date.
51. Indiferent de nivelul de acces al utilizatorului, niciun grup de acces nu ar trebui să aibă dreptul de a șterge direct înregistrările bazei de date, fiind permisă doar modificarea stării înregistrării care urmează să fie ștearsă. De asemenea, modificarea directă a datelor bazei de date nu va fi permisă. Toate inserările și actualizările de date în baza de date se vor face exclusiv prin formulare electronice specializate, cu fluxuri de lucru complete implementate în cadrul SI „Registrul Fermierilor”.
52. Orice modificare potențial periculoasă, modificare a informațiilor unei înregistrări, modificare a stării înregistrării, adăugare de noi înregistrări etc. va fi documentată în registre electronice speciale (fișiere jurnal), arătând momentul de timp și utilizatorul care a efectuat înregistrările potențial periculoase. Pentru fiecare modificare potențial periculoasă, SI „Registrul Fermierilor” va salva în evenimentul înregistrat modificarea făcută.
53. La nivel fizic, politica de securitate a informațiilor va fi implementată prin module automatizate pentru generarea de copii de rezervă ale fișierelor, bazelor de date și aplicațiilor IT aflate în producție. Administratorul SI „Registrul Fermierilor” va avea posibilitatea de a defini politica pentru generarea automată a copiilor de rezervă.
54. Pentru a asigura un nivel adecvat de securitate a informațiilor SI „Registrul Fermierilor”, va fi elaborată și aplicată o politică de securitate a informațiilor, care va detalia toate compartimentele de securitate, rolurile,

drepturile și obligațiile fiecărui actor al SI „Registrul Fermierilor”. Politica de securitate va fi adusă la cunoștință fiecărui utilizator și va fi semnată de acesta. Fiecare utilizator va cunoaște obligațiile în ceea ce privește respectarea securității informațiilor și toate procedurile formale pe care trebuie să le urmeze în strictă conformitate cu politica de securitate.

55. Pentru asigurarea veridicității informațiilor se va elabora politica care va defini mecanismele de validare a informațiilor introduse în SI „Registrul Fermierilor” sau extrase din acesta.
56. Titularul SI „Registrul Fermierilor” va avea angajați sau va contracta personal calificat pentru realizarea auditului, verificarea și formarea continuă a securității informațiilor în materie de asigurare a securității informațiilor.

Capitolul IX.

DISPOZIȚII FINALE

57. Prezentul Concept descrie principalele aspecte organizatorice, metodologice și tehnologice în funcție de care se proiectează și va fi implementată realizarea unei soluții informatice performante, care să asigure suportul informatic al subiecților implicați în procesele de management al datelor aferente domeniului interes.
58. Acesta stabilește cadrul general și locul unui astfel de sistem în sistemul de guvernare electronică. A fost aleasă soluția optimă care să corespundă standardelor în domeniu și nivelului actual de dezvoltare a guvernării electronice în Republica Moldova.
59. Implementarea SI „Registrul Fermierilor” va contribui la creșterea productivității sectorului agroalimentar, la asigurarea sănătății animalelor și la creșterea calității produselor alimentare. Valorificarea potențialului TIC și implementarea conceptelor moderne de schimb de date implementate în SI „Registrul Fermierilor” va îmbunătăți calitatea activității Agenției și va facilita accesul la date și investițiile în economia Republicii Moldova.

REGULAMENT
privind modul de funcționare și utilizare a resursei
informaționale Sistemul informațional „Registrul Fermierilor”

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

Secțiunea I

Prevederi generale și noțiuni

1. Regulamentul privind modul de funcționare și utilizare a resursei informaționale Sistemul informațional „Registrul Fermierilor” (în continuare – *Regulament*) este elaborat în vederea reglementării conținutului, a modului de organizare și funcționare a resursei informaționale Sistemul informațional automatizat „Registrul Fermierilor” (în continuare – SI „Registrul Fermierilor”), destinat înregistrării, păstrării, utilizării informațiilor despre fermieri de la înregistrarea acestora până la arhivarea datelor.
2. Elaborarea, adoptare și implementarea SI „Registrul Fermierilor” este condiționată de necesitatea implementării noului model de furnizare a serviciului public „Înregistrarea subiectelor în agricultură și dezvoltare rurală”, elaborată în conformitate cu cerințele de armonizare a legislației Republicii Moldova la acquis-ul UE prin crearea Sistemului Integrat de Administrare și Control conform prevederilor Regulamentului UE 2116/2021, (art. 66 alin.1 lit.d) și care este descris drept un sistem de identificare a beneficiarilor intervențiilor și măsurilor în agricultură și mediul rural. Totodată, SI „Registrul Fermierilor” va servi ca sursă administrativă pentru statisticile agricole, conform Regulamentului UE 1091/2018, art. 4 (2) care integrează informațiile cu privire la toate activele pentru producția agricolă utilizate de fermieri.
3. În sensul prezentului Regulament se utilizează următoarele noțiuni de bază:
  - 1) *activitate agricolă* – producere, creștere sau cultivare de produse agricole, mulsul, creșterea și deținerea animalelor în scopuri agricole, prelucrarea primară/finită a produselor agricole de origine vegetală sau animală, menținerea terenurilor în bune condiții agricole și de mediu;
  - 2) *fermier* – persoană fizică sau juridică ori un grup de persoane fizice sau juridice, indiferent de statutul juridic pe care un astfel

de grup și membrii săi îl dețin, a cărei/căror exploatare este situată pe teritoriul Republicii Moldova și care desfășoară activități agricole;

- 3) *resursă SI „Registrul Fermierilor”* – totalitatea de informații documentate în SI „Registrul Fermierilor”, organizată în conformitate cu cerințele stabilite în cadrul normativ. Se disting două tipuri de resurse:
  - a) *externe* – furnizate de sistemele informaționale externe prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect);
  - b) *locale* – reprezintă obiecte informaționale constituite și păstrate în stocul local de date al SI „Registrul Fermierilor”;
- 4) *fermă* – ansamblul unităților economice, utilizate pentru activități agricole și administrate de un fermier, situate pe teritoriul Republicii Moldova; care cuprinde terenuri, animale, mașini și echipamente, clădiri și forță de muncă (remunerată sau neremunerată);

Secțiunea II

Subiecți ai înregistrării și controale preliminare ale eligibilității pentru subvențiile în agricultură și dezvoltare rurală

4. Subiecții înregistrării în SI „Registrul Fermierilor” sunt:
  - 1) subiecții subvenționării, așa cum sunt definiți la alin.(1) pct.1) art.4 din Legea nr.71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural;
  - 2) alți fermieri, persoane fizice sau juridice, indiferent de faptul dacă aplică sau nu pentru subvenții, care, însă, dețin, cu orice titlu, bunuri agricole.
5. Pentru completarea prealabilă a cererii în vederea înregistrării în SI „Registrul Fermierilor”, trebuie efectuate controalele privind integritatea solicitării de date referitoare la:
  - 1) *Aplicant:*
    - a) controlul validității datelor contului bancar;
    - b) controlul înlocuirii solicitantului;
    - c) controlul codului de activitate;
    - d) controlul detaliilor de contact;
  - 2) *Membrii fermei:*
    - a) controlul membrilor familiei
    - b) controlul locației rezidențiale a membrilor familiei
  - 3) *Fermă:*
    - a) controlul locației fermei (registru cadastral și de adrese);

- b) controlul dreptului de folosință al terenului de către fermier și membrii familiei (date cadastrale);
  - c) controlul suprafeței terenului, amplasare, poziție, geometrie; (geometria și atributele parcelei cadastrale);
  - d) controlul tipului de teren și al acoperirii zonei; (utilizare cadastrală și ortofoto actualizate la fiecare 3 ani);
  - e) controlul culturilor de pe suprafața terenului, tehnicilor de cultivare, utilizarea îngrășămintelor și a substanțelor de protecție a plantelor și dacă este irigat (teren irigat);
  - f) controlul utilajelor pentru producția agricolă deținute, coproprietate sau închiriate de către persoana juridică sau persoană fizică și membrii familiei fermei; (baza de date a utilajelor);
  - g) controlul imobilelor aflate în proprietatea, coproprietatea sau închiriate de către persoana juridică sau persoana fizică și membrii familiei fermei; în producția vegetală și animală, preprocesare, prelucrare și depozitare (registru clădirilor – cadastru, și registrul obiectelor și obiectelor veterinare pentru producția alimentară – Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor);
  - h) controlul animalelor deținute, deținute în comun sau închiriate de către persoana juridică sau persoana fizică și membrii familiei fermei, astfel cum sunt înregistrate în baza de date națională sau înregistrarea și identificarea animalelor (rasa, gen, tip, cod de exploatare - Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor).
- 4) *Controale financiare:*
- a) controlul dacă fermierul este debitor sau nu (serviciu fiscal);
  - b) controlul viabilității planurilor de afaceri în cazul cererilor de sprijin pentru investiții ținând cont de activele menționate mai sus pentru producția de alimente (teren, utilaje, dotări, resurse umane);
  - c) prevenirea finanțării activelor deja existente (investiții în terenuri și terenuri, mașini, instalații) și alte investiții în afara fermei.
6. Controalele de susținere a datelor vor fi ținute în SI „Registrul Fermierilor” pentru toți subiecții din registru.

Capitolul II

SUBIECȚII RAPORTURILOR JURIDICE A SI „REGISTRUL FERMIERILOR”

7. Funcțiile de bază privind formarea și exploatarea SI „Registrul Fermierilor” sunt împărțite între:
- 1) proprietarul sistemului;
  - 2) posesorul sistemului;
  - 3) deținătorul sistemului;
  - 4) utilizatorii sistemului;
  - 5) administratorul tehnic al sistemului.
8. Proprietarul SI „Registrul Fermierilor” este statul, care își realizează dreptul de proprietate, administrare și utilizare a datelor din această resursă. Resursele financiare pentru dezvoltarea, întreținerea și funcționarea SI „Registrul Fermierilor” sunt asigurate de la bugetul de stat și din alte mijloace financiare, conform cadrului normativ.
9. Posesorul SI „Registrul Fermierilor” este MAIA, cu drept de a asigura condițiile legale, financiare și organizatorice pentru crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea SI „Registrul Fermierilor”.
10. Deținătorul SI „Registrul Fermierilor” este Agenția, care va asigura dezvoltarea, administrarea și mentenanța, securitatea SI „Registrul Fermierilor”.
11. Rolul deținătorului SI „Registrul Fermierilor” reflectă aspectul administrativ legat de competențele deținute și necesare pentru administrarea și dezvoltarea continuă a SI „Registrul Fermierilor”.
12. Agenția va fi responsabilă pentru dezvoltarea și implementarea SI „Registrul Fermierilor”.
13. Utilizatorii SI „Registrul Fermierilor” sunt funcționari și angajați ai Agenției, fermieri și alți subiecți ai subvențiilor, care vor folosi funcționalitățile sistemului în scopurile prevăzute în Concept tehnic. Nivelul de acces al utilizatorilor este diferențiat în funcție de atribuții, responsabilități, drepturi de acces la date și este configurat de administratorul SI „Registrul Fermierilor”. Gestionarea resurselor informaționale furnizate prin SI „Registrul Fermierilor” se va realiza în funcție de volumul de date la care un utilizator are acces securizat și în conformitate cu serviciile externe pentru datele capturate. În funcție de categoriile de utilizatori (drepturile și rolurile acestora), SI „Registrul Fermierilor” va oferi o interfață personalizată fiecărei categorii de utilizatori și aplicații.
14. Utilizatorii sistemului informatic vor avea mai multe niveluri de acces la interfața utilizatorului și la date (seturile de drepturi și roluri care le sunt atribuite, precum și numărul optim de grupuri de acces pot fi configurate de către administratorul de sistem), și anume:

- 1) administrator de sistem – nivel caracteristic al utilizatorului cu drepturi de gestionare a accesului, configurare și audit în cadrul SI „Registrul Fermierilor”. Acest nivel de acces, dat fiind rolul său de a administra buna funcționare a soluției informatice, va asigura accesul la toate funcționalitățile interfeței utilizator și la conținutul bazei de date livrate de interfața utilizator;
- 2) funcționar al Agenției din sediul central și din subdiviziunile teritoriale – nivel de acces asigurat funcționarilor Agenției, care va asigura funcționalități specifice necesare gestionării resurselor informaționale SI „Registrul Fermierilor” și asigurarea accesului automat la interfața cu utilizatorul a sistemelor informatice externe, care include și accesul. control la declarațiile implementate în SI „Registrul Fermierilor”. Funcționarii Agenției vor avea acces la interfața de utilizator SI „Registrul Fermierilor” și la funcționalitățile oferite de aceasta, în funcție de drepturile de acces configurate în SI „Registrul Fermierilor”. În funcție de specificul și necesitățile Agenției și ale subdiviziunilor teritoriale, SI „Registrul Fermierilor” va permite configurarea unor roluri distincte pentru funcționarea centrală a SI „Registrul Fermierilor”, șefi de subdiviziuni teritoriale, inspectori teritoriali etc.;
- 3) utilizator de sistem – nivelul de acces oferit utilizatorilor-fermieri pentru introducerea și actualizarea datelor, precum și pentru vizualizarea informațiilor.

15. Categoriile de utilizatori din cadrul SI „Registrul Fermierilor” sunt registratorii de date, furnizorii de date și destinatarii datelor de sistem. Registratorii de date pot fi, de asemenea, furnizori de date.

16. Registratorul de date în SI „Registrul Fermierilor” este Agenția, prin oficiul central și subdiviziunile teritoriale. În calitate de registrator de date în SI „Registrul Fermierilor”, Agenția asigură înregistrarea, actualizarea și ștergerea resurselor și a informațiilor aferente acestora.

17. Subiecții-furnizori de date care vor furniza date referitoare la obiectele informaționale SI „Registrul Fermierilor” sunt:

- 1) persoanele menționate la pct.3 din prezentul Regulament;
- 2) biroul central și subdiviziunile teritoriale ale Agenției.

18.SI „Registrul Fermierilor” va fi completat cu datele, preluate automat din alte registre, interconectivitatea cu care este asigurată prin MConnect. Acolo unde datele nu pot fi preluate automat, acestea vor fi colectate de la

subiecții înregistrării. Furnizarea datelor referitoare la obiectele informaționale SI „Registrul Fermierilor” poartă un caracter obligatoriu.

19. Destinatarul datelor SI „Registrul Fermierilor” este Agenția.

20. Administratorul tehnic al SI „Registrul Fermierilor” este Serviciul Tehnologia Informației și Securitatea Cibernetică a Instituției Publice, care își exercită atribuțiile în conformitate cu Regulamentul de administrare tehnică și întreținere a resurselor și sistemelor informaționale de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 414/2018.

Capitolul III

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE SUBIECȚILOR SI „REGISTRUL FERMIERILOR”

Secțiunea 1

Atribuțiile Agenției. Drepturi și obligații

21. Agenția are următoarele atribuții:

- 1) să asigure condițiile juridice, organizatorice și financiare pentru crearea, funcționarea și mentenanța SI „Registrul Fermierilor”;
- 2) să asigure dezvoltarea continuă a SI „Registrul Fermierilor”;
- 3) să autorizeze, să suspende și să revoce dreptul de acces la SI „Registrul Fermierilor”;
- 4) să monitorizeze procesul de înregistrare și prelucrare a datelor în cadrul SI „Registrul Fermierilor”;
- 5) să asigure securitatea și protecția datelor;
- 6) să stabilească măsurile tehnice și organizatorice de protecție și securitate;
- 7) să monitorizeze și să ajusteze cerințele de securitate și conformitate ale SI „Registrul Fermierilor” la domeniul protecției datelor cu caracter personal;
- 8) să exercite alte atribuții necesare pentru asigurarea bunei funcționări a SI „Registrul Fermierilor”.

22. Agenția are dreptul:

- 1) să elaboreze și să propună MAIA spre aprobare, conform competenței, cadrul normativ cu privire SI „Registrul Fermierilor”;
- 2) să supravegheze respectarea cerințelor de securitate a informației de către subiecții SI „Registrul Fermierilor”, să fixeze cazurile și tentativele de încălcare a acestora;
- 3) să inițieze procedura de suspendare a drepturilor de acces la SI „Registrul Fermierilor” pentru utilizatorii care nu respectă regulile, standardele și normele general acceptate în domeniul securității informaționale;

4) să verifice autenticitatea și veridicitatea datelor transmise de subiecții SI „Registrul Fermierilor”;

5) să solicite de la subiecții SI „Registrul Fermierilor” actualizarea sau corectarea datelor din baza de date a SI „Registrul Fermierilor” în caz de depistare a omisiunilor și erorilor;

6) să vizualizeze și să editeze informațiile din SI „Registrul Fermierilor” conform rolului atribuit;

7) să acceseze spațiul informațional al SI „Registrul Fermierilor” în limitele rolului atribuit;

8) să acceseze informațiile care se conțin în SI „Registrul Fermierilor” și care au fost prezentate de către acesta;

9) să propună soluții pentru perfecționarea și eficientizarea procesului de funcționare a SI „Registrul Fermierilor”, precum și să le pună în aplicare după aprobarea acestora.

23. Agenția este obligată:

1) să asigure atribuirea rolurilor și drepturilor de acces la interfețele SI „Registrul Fermierilor” și datele acestuia;

2) să identifice încălcările comise și să întocmească un raport privind datele accesate;

3) să asigure funcționarea neîntreruptă a SI „Registrul Fermierilor”;

4) să acorde suportul necesar utilizatorilor care au acces la SI „Registrul Fermierilor” privind folosirea complexului de mijloace software aferente acestuia;

5) să stabilească condițiile tehnice de funcționare a acestuia, pentru a asigura expedierea și recepționarea notificărilor, prin intermediul canalelor de notificare, în termenele stabilite;

6) să efectueze măsurile organizatorice și tehnice necesare pentru asigurarea protecției și confidențialității informației stocate în baza de date a SI „Registrul Fermierilor”, inclusiv împotriva distrugerii, modificării, blocării, copierii, răspândirii, precum și împotriva altor acțiuni ilicite, menite să asigure un nivel de securitate adecvat în ceea ce privește riscurile prezentate de prelucrare și caracterul datelor prelucrate;

7) să asigure corectitudinea, autenticitatea și veridicitatea datelor introduse în SI „Registrul Fermierilor”;

8) să asigure calitatea datelor și poartă răspundere pentru acestea;

9) să asigure actualizarea datelor introduse în SI „Registrul Fermierilor”;

10) să asigure implementarea măsurilor organizatorice și tehnice necesare pentru asigurarea regimului de confidențialitate și securitate a datelor cu caracter personal în conformitate cu cadrul normativ în materie de protecția datelor cu caracter personal;

11) să asigure accesul securizat la informația conținută în SI „Registrul Fermierilor”, respectarea condițiilor de securitate și a regulilor de exploatare a acestuia;

12) să elaboreze și să pună la dispoziția utilizatorilor sistemului ghidul de utilizare a SI „Registrul Fermierilor”.

Secțiunea a 2-a Drepturile și obligațiile utilizatorului

24. Utilizatorul SI „Registrul Fermierilor” are următoarele drepturi:

- 1) să utilizeze SI „Registrul Fermierilor” în contextul înregistrării activităților pe care le desfășoare sau bunurilor agricole pe care le dețin;
- 2) să asigure conformitatea conținutului informațiilor cu cadrul legal;
- 3) să se conformeze cerințelor tehnice stabilite de Agenție în calitate de posesor al SI „Registrul Fermierilor”;
- 4) să utilizeze funcționalitățile SI „Registrul Fermierilor”, în exclusivitate conform destinațiilor acestora și conform prezentului Regulament;
- 5) să solicite și să primească de la Agenție asistență metodologică și practică de utilizare a SI „Registrul Fermierilor”;
- 6) să înainteze către Agenție propuneri privind modificarea actelor normative care reglementează funcționarea SI „Registrul Fermierilor”;
- 7) să înainteze posesorului propuneri privind îmbunătățirea și sporirea eficacității funcționării SI „Registrul Fermierilor”.

25. Utilizatorul SI „Registrul Fermierilor” este obligat:

- 1) să asigure conformitatea conținutului notificărilor cu cadrul legal;
- 2) să se conformeze cerințelor tehnice stabilite de Agenție în calitate de deținător al SI „Registrul Fermierilor”;
- 3) să întreprindă măsuri pentru evitarea accesului neautorizat al persoanelor terțe;
- 4) să prevină crearea și înregistrarea, în SI „Registrul Fermierilor”, a informațiilor neautentice, eronate și/sau false, ce contravin legislației naționale;
- 5) să respecte condițiile tehnice de utilizare a SI „Registrul Fermierilor”;
- 6) să asigure autenticitatea și veridicitatea datelor transmise SI „Registrul Fermierilor”;
- 7) să efectueze acțiunile de asigurare a securității informației, să documenteze cazurile și tentativele de încălcare a acesteia, precum și să întreprindă măsurile ce se impun pentru prevenirea și lichidarea consecințelor.

Capitolul IV PUBLICAREA, PARTAJAREA ȘI INTEROPERABILITATEA DATELOR

26. Condițiile la schimbul de date și distribuire a seturilor de date publicate în SI „Registrul Fermierilor” are loc prin modalitățile tehnice de interoperabilitate și armonizare a seturilor și a serviciilor de date conform Legii nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate.

27. Serviciile de rețea (căutare, vizualizare, descărcare și transformare) vor fi create în conformitate cu caietul de sarcini.
28. Accesul public la date și la serviciile de rețea este asigurat prin intermediul paginii web oficiale a Agenției.
29. Publicarea datelor pe SI „Registrul Fermierilor” este permisă doar în urma verificării după un algoritm predefinit, redactării și semnării datelor din formulare de către Registrator.
30. SI „Registrul Fermierilor” va interacționa cu următoarele sisteme informaționale partajate: (MConnect), (Mpass), (Msign), (Mlog), (Mnotify), (Mpower), portalul datelor guvernamentale deschise (date.gov.md). Interoperabilitatea și schimbul de date dintre SI „Registrul Fermierilor” și alte sisteme și resurse informaționale de stat se realizează prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect).
31. Datele în SI „Registrul Fermierilor” vor fi administrate de către deținător prin mijlocul serviciului electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass), iar utilizatorii vor folosi datele din sistemul informațional prin servicii de rețea în conformitate cu cadrul normativ.

Capitolul V

SECURITATEA RESURSEI INFORMAȚIONALE

32. Sistemul se va conforma cu cerințele tehnice înaintate sistemelor informatice impuse de Standardul Republicii Moldova SMV ISO/CEI 27002:2009 Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Cod de bună practică pentru managementul securității informației, de Hotărârea Guvernului nr.1176/2010 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și al altor persoane juridice, de Hotărârea Guvernului nr. 201/2017 privind aprobarea Cerințelor minime obligatorii de securitate cibernetică, și de Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.
33. Principalele mecanisme tehnologice de asigurare a protecției și securității informaționale în cadrul SI „Registrul Fermierilor” sunt:
  - 1) permisiunile de acces ale utilizatorilor se acordă prin serviciul guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass). Modalitate care asigură autorizarea, confidențialitatea, autenticitatea și nonrepudierea;
  - 2) înregistrarea și accesul utilizatorilor – sistemul este capabil a determina univoc dacă utilizatorul este cel care pretinde că este. Procesul de înregistrare este asigurat de administratorul sistemului, iar contul de utilizator al persoanei care accesează informațiile din cadrul SI „Registrul Fermierilor” se va activa de către sistem în momentul autentificării utilizatorului prin intermediul serviciului

- gubernamental de autentificare și control al accesului (MPass), cu semnătură electronică;
- 3) utilizatorii care accesează informațiile și funcționalitățile sistemului sunt autentificați înainte de a li se permite accesul. Doar informația cu caracter public este accesibilă utilizatorilor anonimi;
  - 4) autorizare pe bază de roluri – sistemul restricționează drepturile de acces ale utilizatorului la funcționalitățile sistemului pe baza rolului desemnat acestuia. Fiecare utilizator are asociat unul sau mai multe roluri. Fiecare rol are asociat un set de drepturi. Drepturile reprezintă prerogativele acordate unui utilizator de a efectua anumite activități în cadrul unui sistem informatic. Sistemul poate limita sau permite accesul unui utilizator la anumite date și funcționalități pe baza apartenenței la un rol;
  - 5) administrarea (configurarea) – sistemul permite aplicarea politicilor de securitate încorporate în arhitectura și funcționalitățile lui. Definierea utilizatorilor și grupurilor sau rolurilor, precum și atribuirea de drepturi se realizează de către utilizatori cu drepturi de deținător, doar în urma coordonării și oferirii acceptului de către posesor. Sistemul permite delegarea administrării drepturilor complet sau limitat la anumite operații (adăugare utilizator/blocarea contului de utilizator). Sistemul oferă posibilitatea ca deținătorul să poată configura restricții legate de adresele de IP sau domeniile de la care conectarea va fi permisă, pentru fiecare utilizator/grupuri de utilizatori în parte;
  - 6) securitatea împotriva accesului neautorizat. Sistemul informatic este protejat împotriva încercărilor deliberate sau accidentale de acces neautorizat la datele pe care acesta le stochează;
  - 7) efectuarea auditului – activitățile derulate în sistem sunt înregistrate, fiind posibilă, ulterior, efectuarea auditului. O necesitate importantă legată de securitate este necesitatea păstrării tuturor înregistrărilor, tranzacțiilor, incidentelor de sistem, în scopul identificării modului de funcționare, pentru analiza integrității sistemului, pentru monitorizarea activității utilizatorilor; sistemul se bazează pe un mecanism de înregistrări de audit ce urmează practicile mondiale curente. Pentru garantarea securității la nivelul infrastructurii tehnico-logice este implementat auditul activ al securității informaționale;
  - 8) integritatea datelor – asigurarea protecției, exactității și completitudinii datelor și a soluțiilor furnizate pentru stocarea și gestionarea acestora, dar și asigurarea împotriva manipulării frauduloase a datelor/informațiilor, datele stocate și procesate în sistem urmează a fi corecte și complete, protecția împotriva dezastrelor este realizată prin crearea copiilor de rezervă

incrementale și depline, sistemul permite implementarea unor mecanisme care să verifice și să valideze datele din punctul de vedere al corectitudinii și completitudinii;

- 9) gestiunea riscurilor de securitate va fi asigurată prin implementarea unei politici generale de securitate, care va include prevederi referitoare la înregistrarea datei de angajare sau de eliberare din funcție a utilizatorilor cu rol de înregistrare/modificare/radiere a datelor din sistem;
- 10) sistemul informatic garantează păstrarea completă și integritatea conținutului bazei de date a SI „Registrul Fermierilor”:
  - a) toate câmpurile din formele completate de către utilizatori trebuie să fie validate în mod obligatoriu prin intermediul identificatorilor obiectelor informaționale;
  - b) la comunicarea sistemului cu alte sisteme se vor folosi certificate electronice pentru identificare/autentificare;
  - c) pentru tranzacțiile sensibile, imediat după executarea acestora, se va folosi serviciul de aplicare a mărcii de timp (time stamping);
  - d) sistemul va asigura confidențialitatea datelor transmise/recepționate pe canalele de comunicație;
  - e) accesul la sistemul informatic se face în mod controlat;
  - f) accesul la funcțiile oferite utilizatorilor interni se face cu autentificarea acestora folosind serviciul (MPass);
  - g) schimbul de date în sistem se face doar pe canale securizate;
  - h) toate acțiunile utilizatorilor sunt înregistrate în jurnale electronice.

Capitolul VI.

CONTROLUL ȘI RĂSPUNDEREA

34. Crearea, organizarea și funcționarea SI „Registrul Fermierilor” este supusă controlului intern și extern. Controlul intern privind organizarea și funcționarea SI „Registrul Fermierilor” se efectuează de către Agenție. Controlul extern asupra respectării cerințelor privind crearea, organizarea și funcționarea SI „Registrul Fermierilor” se efectuează de către instituții abilitate și certificate în domeniul auditului.
35. Responsabilitatea pentru organizarea funcționării SI „Registrul Fermierilor” aparține posesorului acestuia.
36. Utilizatorii, în a căror atribuții intră administrarea SI „Registrul Fermierilor”, introducerea datelor, furnizarea informațiilor și asigurarea funcționării SI „Registrul Fermierilor” poartă răspundere personală în conformitate cu legislația, pentru completitudinea, autenticitatea, veridicitatea, integritatea informației, precum și pentru păstrarea și utilizarea ei.

- 37.**Toți subiecții SI „Registrul Fermierilor” poartă răspundere conform legislației pentru prelucrarea, divulgarea și transmiterea informației din sistem ce conține date cu caracter personal persoanelor terțe, contrar prevederilor legislației.
- 38.**Pentru asigurarea funcționalității eficiente și neîntrerupte a SI „Registrul Fermierilor”, schimbul informațional de date al SI „Registrul Fermierilor” este asigurat în regim nonstop.
- 39.**Funcționarea SI „Registrul Fermierilor” se suspendă de către administratorul tehnic în condițiile prevăzute de Regulamentul privind administrarea tehnică și menținerea resurselor și sistemelor informaționale de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat, cu informarea subiecților prin mijloacele tehnice disponibile.

Notă informativă
la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la Sistemul Integrat de Administrare și Control și implementarea Registrului Fermierilor

1. Denumirea autorului și după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Prezentul proiect de lege este elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, cu suportul tehnic și consultativ al UNDP.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Proiectul Hotărârii de Guvern a fost elaborat în contextul implementării noului model de furnizare a serviciului public „Înregistrarea subiecților în agricultură și dezvoltare rurală”, elaborată în conformitate cu cerințele de armonizare a legislației Republicii Moldova la acquis-ul UE pentru stabilirea Sistemului Integrat de Administrare și Control conform prevederilor Regulamentului UE 2116/2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013, precum și a elementelor constitutive ale acestuia.</p> <p>Sistemul Integrat de Administrare și Control este destinat gestionării și monitorizării intervențiilor și a beneficiarilor de subvenții din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, precum și a mijloacelor financiare provenite din partea partenerilor de dezvoltare.</p> <p>Sistemul Integrat de Administrare și Control constă din mai multe elemente, așa cum acestea sunt descrise la art.31 din Legea nr.71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural și se va implementa etapizat.</p> <p>Implementarea acestui sistem necesită o reglementare la nivel de hotărâre de Guvern, prin care să fie dispusă implementarea sistemului, cu diferitele sale elemente, în diferite etape.</p> <p>Astfel, prima etapă a implementării SIAC, constă în aprobarea Conceptului tehnic și al Regulamentului Sistemului Informațional „Registrul Fermierilor”, ce reprezintă un element al Sistemului Integrat de Administrare și Control și este un sistem de identificare a aplicanților și beneficiarilor intervențiilor și măsurilor de sprijin din partea statului și sistem de identificare a aplicanților și beneficiarilor altor intervenții și măsuri gestionate prin Fondul Național de Dezvoltare al Agriculturii și Mediului Rural și procesate de Agenția de Intervenții și Plăți în Agricultură. Ulterior, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, va elabora și va prezenta Guvernului spre aprobare o serie de alte acte normative, menite să facă ca SIAC să fie un sistem pe deplin funcțional.</p> <p>În contextul implementării noului model de furnizare a serviciului public „Înregistrarea subiecților în agricultură și dezvoltare rurală”, cu suportul tehnic și consultativ al UNDP, a fost inițiată activitatea de elaborare și implementare a sistemului informațional „Registrul Fermierilor”. SI „Registrul Fermierilor” va servi ca sursă administrativă pentru statisticile agricole, conform Regulamentului UE 1091/2018, art. 4(2) care integrează informațiile cu privire la toate activele pentru producția agricolă utilizate de fermieri.</p>
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Proiectul nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Prezentul proiect stabilește cadrul normativ secundar, necesar reglementării Sistemului Integrat de Administrare și Control.

Astfel, prin proiectul hotărârii, se dispune implementarea SIAC, se aprobă Conceptul tehnic și Regulamentul SIA Registrul Fermierilor.

Ținând cont de faptul că implementarea SIAC se preconizează pentru o perioadă de până la 2027, alte acte normative secundare vor fi necesare a fi aprobate de către Guvern, așa cum sunt enumerate la pct.6 de mai jos.

5. Fundamentarea economico-financiară

Sub aspect financiar și economic, implementarea proiectului de lege va necesita finanțare atât din bugetul de stat, cât și din surse atrase.

Este de menționat că, cu suportul consultativ și financiar al UNDP, valoarea cărora se ridică la peste 350 mii Euro, a fost elaborat softul, necesar pentru funcționarea Sistemului informațional „Registrul Fermierilor”.

O serie de alte intervenții financiare sunt necesare în funcție de etapele de implementare a SIAC.

Astfel, SIAC va fi implementat pe etape, până în 2027, inclusiv și va include operaționalizarea SI „Registrul Fermierului”, cât și a altor elemente ale sale, precum și fortificarea capacităților instituționale și organizaționale ale AIPA în vederea gestionării SIAC.

Tabelul de mai jos ilustrează necesarul de investiții în vederea implementării SIAC pe parcursul anilor 2024-2027:

Operaționalizarea IACS și dNFR	2024	2025	2026	2027	Total/Euro
Aranjamente juridice și instituționale	50 000				50 000
Upgrade software dNFR	26 000				26 000
Personal	300 021	890 000	842 000	944 000	3 920 021
Cheltuieli cu personalul auxiliar	350 070	350 070	350 070	350 070	1 750 350
Echipamente	39 550	28 650	408 650	408 650	987 000
Campanie de înregistrare dNFR	160 000				160 000
Pilot LPIS	250 000				250 000
Campanie de digitalizare a LPIS la nivel național	0	1 480 000			1 480 000
Actualizare LPIS	150 000	150 000	150 000	150 000	600 000
AMS		700 000			700 000
GSA și formulare precompletate	0	95 000	10 000	10 000	115 000
Sistem de control și penalizare	190 000	280 000	310 000	80 000	860 000
Servicii și competente digitale în zonele rurale	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000
Operaționalizare totală IACS și dNFR	1 115 571	3 573 650	1 670 650	1 542 650	7 902 521
Consolidarea capacităților	2024	2025	2026	2027	Total
Consolidarea capacității: totale	1 400 000	1 700 000	1 070 000	0	4 170 000

Sursele de finanțare, după capitolele de cheltuieli expuse în tabelul de mai sus, ar fi următoarele:

	EURO	Sursă
Asistență tehnică	4 220 000	UE
Personal (50 aparat central + 30 personal birouri locale)	3 920 021	MD
Consiliere auxiliară	1 750 350	MD/UE
Operaționalizarea dNFR	160 000	MD
Total IACS	3 405 000	
LPIS	1 730 000	MD/UE

LPIS - Actualizare	600 000	UE
GSA	115 000	MD
AMS	700 000	UE/Donator
Sistem de control și penalizare	860 000	UE/Donator
Echipamente și abilități digitale	1 387 000	UE/Donator

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Adoptarea proiectului nu implică abrogarea sau modificarea de acte normative în vigoare, însă va necesita elaborarea și aprobarea unor acte normative de punere în aplicare, cum ar fi: Conceptul tehnic al Registrului Fermierilor și Regulamentul acestuia; Regulamentul privind normele de aplicare a Sistemului Integrat de Administrare și Control; Conceptul tehnic al Sistemului Integrat de Administrare și Control; Regulamentul de stabilire a normelor privind funcționarea și organizarea Sistemului Integrat de Administrare și Control.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul urmează a fi supus avizării de către Ministerul Finanțelor, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Agenția de Guvernare Electronică, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică.

Anunțul despre inițierea elaborării proiectului a fost plasat pe portalul particip.gov.md:
<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-cu-privire-la-initierea-elaborariiproiectului-hotaririi-guvernului-cu-privire-la-sistemul-integrat-de-administrare-si-control/12612>

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul urmează a fi remis pentru expertiza anticorupție de către Centrul National Anticorupție

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Nu se aplică.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul urmează a fi remis pentru expertiza juridică către Ministerul Justiției.

11. Constatările altor expertize

Nu se aplică.

Secretar de Stat

 Alexandra ȘIAN

Analiza Impactului de Reglementare

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Crearea unui Sistem Integrat de Administrare și Control
Data:	
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Subdiviziunea:	Direcția juridică,
Persoana responsabilă și datele de contact:	Vasilii Dogotari, șef interimar al Direcției juridice 022204525 Oleg Uțică, expert UNDP,
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
<p>În prezent, implementarea politicii agricole de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură este caracterizată de existența următoarelor probleme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lipsa de transparență în administrarea și controlul fondurilor publice destinate subvenționării agriculturii, respectiv lipsa responsabilității pentru gestionarea ineficientă a acestora; - Lipsa unei monitorizări eficiente a cheltuielilor și a progresului în implementarea diferitelor proiecte sau programe; - Capacități administrative limitate ale AIPA cu gestionarea fondurilor publice; - Neconformarea cu reglementările europene în ceea ce privește accesarea și utilizarea eficientă a sprijinului financiar disponibil prin diverse programe și inițiative europene. 	
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate	
<p>Problemele invocate afectează diverse persoane și entități. Astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură:</i> AIPA responsabilă de gestionarea și administrarea fondurilor publice destinate subvențiilor în agricultură, este afectată cel mai grav de lipsa de personal calificat, în special din cauza unei motivații financiare bune. De asemenea, modificările frecvente în legislație din domeniul subvenționării determină necesitatea adaptării rapide a funcționarilor publici la noile cerințe și ajustarea procedurilor de control. - <i>Beneficiarii subvențiilor în agricultură:</i> Lipsa unui sistem transparent și eficient limitează accesul facil beneficiarilor la finanțare și oportunitatea de a beneficia de o mai mare încredere în procesul de acordare a subvențiilor. De asemenea, beneficiarii sunt mai expuși la posibilele fraude sau abuzuri. - <i>Autoritatea de elaborare a politicilor și audit:</i> monitorizarea rezultatelor implementării politicilor este legată în mare măsură de posibilitatea obținerii rapide a datelor de la autoritatea de implementare. În practica administrativă se observă un interval mare de timp de la data solicitării de la AIPA a unor date și până la recepționarea lor. Pe cale de consecință, întârzierea comunicării datelor, determină și întârzierea intervențiilor autorităților publice pentru ajustarea politicilor publice. - <i>Cetățeni și societate civilă:</i> Lipsa de transparență și responsabilitate în utilizarea fondurilor publice destinate subvențiilor în agricultură diminuează încrederea în guvernare și pot afecta creșterea dezvoltării durabile și la îmbunătățirea calității vieții. 	
c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei	
- Cauzele, ce stau la baza problemelor descrise la pct.1 lit.a sunt:	

- 1. existența și utilizarea unor sistemele ineficiente de raportare și de urmărire, care nu oferă o imagine clară a modului în care sunt cheltuite fondurile. De asemenea, procedurile complicate și lipsa unor mecanisme de supraveghere adecvate încurajează practicile frauduloase;
- 2. inexistența unui sistem adecvat care să monitorizeze performanța și să aloce responsabilități clare, ceea ce face dificilă identificarea și sancționarea gestionării ineficiente a fondurilor. Acest lucru duce la risipă și abuz, subminând eforturile de dezvoltare rurală și agricolă;
- 3. sistemele utilizate sunt depășite și nu pot ține pasul cu complexitatea proiectelor actuale, ceea ce duce la întârzieri, supra-costuri și realizări sub așteptări;
- 4. insuficiența resurselor, atât financiare cât și umane, împrejurare ce limitează capacitatea AIPA de a gestiona eficient și transparent fondurile. De asemenea, pregătirea insuficientă în domenii cheie precum managementul proiectelor și contabilitatea reduce eficacitatea administrativă;
- 5. Neconformarea cu reglementările europene în ceea ce privește accesarea și utilizarea eficientă a sprijinului financiar disponibil prin diverse programe și inițiative europene. Regulamentele europene sunt concepute pentru a asigura că fondurile sunt utilizate în mod eficient și echitabil. Nerespectarea acestor regulamente nu doar că limitează accesul la finanțare, dar poate și atrage sancțiuni, reducând și mai mult resursele disponibile pentru dezvoltare.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Actualmente, AIPA se confruntă cu diverse dificultăți și vulnerabilități în gestionarea și monitorizarea eficientă a acestor subvențiilor destinate agriculturii. Aceste dificultăți include

- *Ineficiența administrativă*: Se manifestă printr-o administrare ineficientă, fie o eficiență redusă, a subvențiilor destinate agriculturii și la birocratie excesivă în procesele de cerere, aprobare și raportare.
- *Riscuri de fraudă și erori*: Există lacune în procesul de monitorizare și control, ceea ce face să crească riscul de fraudă și erori în utilizarea subvențiilor destinate agriculturii;
- *Neconformitate cu regulile UE*: la data aderării la UE, Moldova trebuie să facă dovada respectării regulilor și cerințelor UE în utilizarea fondurilor europene. Lipsa unui sistem integrat poate duce la neconformitate și respectiv, decalarea termenului de aderare la UE;
- *Dificultăți în raportare și evaluare*: AIPA se confruntă cu dificultăți de colectare și analiză a datelor relevante pentru raportare și evaluare, ceea ce afectează capacitatea instituției de a-și evalua progresele și de a-și îmbunătăți politicile și programele.

Fără intervenție aceste probleme sunt susceptibile să persiste și să se agraveze în timp. Impactul negativ poate include pierderi financiare, lipsa de încredere în gestionarea fondurilor alocate și subminarea obiectivelor politice ale statului în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Legea nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural reprezintă cadrul legal primar, care reglementează subiecții subvenționării, formele și condițiile de subvenționare în agricultură, precum și particularitățile acordării acestora.

Întru implementarea acestei Legi, Guvernul a adoptat următoarele Hotărâri:

1. Hotărârea Guvernului nr. 277/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind acordarea subvențiilor în avans pentru dezvoltarea locală prin implementarea Programului LEADER
- Hotărârea Guvernului nr. 466/2023 cu privire la acordarea subvențiilor complementare pentru acciza la motorină din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural;
2. Hotărârea Guvernului nr. 464/2023 cu privire la aprobarea Regulamentului privind măsurile de subvenționare complementară și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea complementară din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural și abrogarea Hotărârii

Guvernului nr.455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural

3. Hotărîrea Guvernului nr. 465/2023 cu privire la aprobarea Regulamentului privind măsurile de subvenționare în avans și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea în avans din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural și la abrogarea unor acte normative

4. Hotărîrea Guvernului nr. 492/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea de plăți directe în sectorul zootehnic din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural

5. Hotărîrea Guvernului nr. 6/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de introducere și, după caz, de excludere a subiecților subvenționării în/din Lista de interdicție a subiecților subvenționării

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

- În contextul problemelor menționate la pct.1 lit.a sunt:
- 1. *Îmbunătățirea transparenței* –asigurarea unei vizibilități complete asupra modului în care sunt utilizate fondurile publice, inclusiv distribuția și impactul subvențiilor în agricultură. Acest lucru ar ajuta la identificarea și prevenirea fraudelor, a corupției și a utilizării ineficiente a resurselor.
- 2. *Creșterea responsabilității* prin stabilirea unor mecanisme clare de raportare și responsabilitate, se intenționează să se asigure că toți actorii implicați în administrarea și controlul fondurilor publice răspund pentru acțiunile lor. Aceasta include implementarea de sancțiuni pentru gestionarea ineficientă și stabilirea unor standarde de performanță.
- 3. *Monitorizare și evaluare eficiente* urmărește să dezvolte și să implementeze instrumente și metodologii pentru monitorizarea continuă și evaluarea impactului proiectelor și programelor finanțate. Aceasta ar facilita ajustările rapide și informate ale strategiilor și alocărilor bugetare, maximizând impactul investițiilor publice.
- 4. *Întărirea capacităților administrative* care constă în consolidarea competențelor și a resurselor AIPA, pentru a gestiona eficient fondurile publice. Acesta include formarea personalului, îmbunătățirea sistemelor informatice și asigurarea resurselor necesare pentru implementarea efectivă a politicii agricole.
- 5. *Asigurarea conformității cu reglementările europene* – SIAC vizează să alinieze practicile și procedurile de gestionare a fondurilor agricole la standardele și regulamentele europene, facilitând accesul la finanțare și îmbunătățind eficiența utilizării fondurilor. Aceasta include adaptarea la cerințele de audit și raportare ale Uniunii Europene, precum și la principiile de bună guvernare.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea „a nu face nimic”.

Opțiunea de a nu face nimic poate avea consecințe semnificative și variate, atât pentru AIPA, cât și pentru Guvern, în ansamblu. Iată câteva consecințe posibile:

- *Creșterea riscului de erori și fraude:* Fără intervenție, AIPA este mai expusă la riscul de erori și fraude în procesele sale. Lipsa unor mecanisme eficiente de control și monitorizare poate facilita activitățile frauduloase și erorile umane și, pe cale de consecință, duce la pierderi financiare;
- *Probleme legale și de reglementare:* Lipsa conformității cu cerințele legale și reglementările specifice din domeniu vor duce la situația, în care reglementările legale primare imperative nu pot fi implementat din cauza lipsei cadrului normativ secundar;

- *Impact negativ asupra imaginii Guvernului față de UE:* Poate fi afectată încrederea UE și a altor părți interesate în capacitatea AIPA, dar și a Guvernului de a gestiona în mod responsabil fondurile sale;
- *Ineficiență operațională:* AIPA poate avea procese ineficiente și neoptimizate, care pot duce la întârzieri, costuri suplimentare și o capacitate redusă de a răspunde rapid la schimbările din politicile agrare și/sau fiscale;
- *Lipsa transparenței și raportării corecte:* Informațiile financiare și operaționale pot fi incomplete sau inexacte, ceea ce poate afecta capacitatea AIPA de a lua decizii informate și de a furniza rapoarte corecte și transparente părților interesate.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicînd cum acestea țintesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Opțiunea recomandată:

Proiectul de hotărâre a Guvernului dispune instituirea Sistemului Integrat de Administrare și Control și descrie destinația acestuia, precum și conținutul acestuia.

De asemenea, proiectul propune spre aprobare Sistemul informațional „Registrul Fermierilor”, ce reprezintă un element al Sistemului Integrat de Administrare și Control și este un sistem de identificare a aplicanților și beneficiarilor intervențiilor și măsurilor de sprijin din partea statului și sistem de identificare a aplicanților și beneficiarilor altor intervenții și măsuri gestionate prin Fondul Național de Dezvoltare al Agriculturii și Mediului Rural și procesate de Agenția de Intervenții și Plăți în Agricultură. Astfel, proiectul conține, drept anexe, Conceptul Sistemului informațional „Registrul Fermierilor” și Regulamentul privind modul de funcționare și utilizare a resursei informaționale Sistemul informațional „Registrul Fermierilor”.

Un element important al proiectului, care face ca Sistemul informațional „Registrul Fermierilor” să devină operational, este că stabilește că datele, necesare a fi înregistrate în Sistemul informațional „Registrul Fermierilor” vor fi preluate automat din alte registre, interconectivitatea cu care este asigurată prin MConnect. Dacă datele nu pot fi preluate automat, acestea vor fi colectate de la subiecții înregistrării. Furnizarea datelor referitoare la obiectele informaționale ale Sistemului informațional „Registrul Fermierilor” poartă un caracter obligatoriu.

Agenția de Intervenții și Plăți în Agricultură este autoritatea ce va va asigura mentenanța și dezvoltarea continuă a Sistemului informațional „Registrul Fermierilor” din contul și în limitele mijloacelor financiare alocate anual din bugetul de stat și va asigura înregistrarea fermierilor în Sistemul informațional „Registrul Fermierilor”.

Implementarea Registrul Fermierilor în Europa a adus multiple avantaje susceptibile să transforme semnificativ agricultura, facilitând tranziția către o agricultură mai sustenabilă și eficientă. Iată câteva dintre cele mai importante beneficii. Astfel:

Registrul Fermierilor facilitează accesul la date actualizate despre fermieri, suprafețele cultivate, tipurile de culturi, și practicile agricole. Acest lucru permite atât fermierilor, cât și autorităților să ia decizii informate bazate pe date de înaltă calitate.

Prin digitalizare, multe dintre procedurile administrative au devenit mai eficiente, reducând timpul și costurile asociate cu completarea și procesarea documentației necesare pentru subvenții, certificări, sau orice alte proceduri legale.

Cu ajutorul Registrul a devenit mai ușor să se monitorizeze respectarea reglementărilor și a standardelor de mediu, deoarece informațiile pot fi actualizate și verificate în timp real. Acest lucru contribuie la o gestionare mai bună a resurselor și la protecția mediului.

Datele agregate din registru oferă o imagine clară a sectorului agricol la nivel național și european, facilitând elaborarea de politici și strategii care răspund nevoilor reale ale fermierilor și ale industriei. Informațiile detaliate și de încredere despre ferme și fermieri ajută la simplificarea procesului de aplicare pentru finanțare sau subvenții, crescând transparența și eficiența sistemului de sprijin financiar.

Prin monitorizarea și promovarea practicilor de agricultură durabilă, registrul contribuie la îmbunătățirea sustenabilității sectorului agricol, inclusiv la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și la conservarea biodiversității.

De asemenea, registrul permite urmărirea mai ușoară a produselor de la fermă până la consumator, îmbunătățind siguranța alimentară și calitatea produselor.

Integrarea tehnologiilor avansate, cum ar fi inteligența artificială și analiza mare de date, în managementul datelor agricole duce la dezvoltarea de noi soluții și servicii pentru sectorul agricol.

Un sistem unificat la nivel european facilitează schimbul de informații între statele membre, contribuind la armonizarea practicilor agricole și la o piață unică mai coerentă.

Informațiile detaliate ajută la adaptarea rapidă la schimbările climatice și la dezastrelor naturale, prin implementarea de practici agricole rezistente și sustenabile.

În fine, implementarea unui astfel de registru reprezintă un pas important spre modernizarea agriculturii europene, facilitând o tranziție către o agricultură mai inteligentă, mai sustenabilă și mai inclusivă.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Soluții alternative nu au fost analizate.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Fără un sistem integrat de administrare și supraveghere, AIPA întâmpină mai multe provocări și puncte slabe în administrarea eficientă și în supravegherea subvențiilor agricole. Aceste provocări fac ca absența unui cadru integrat poate rezulta într-o gestionare defectuoasă a subvențiilor agricole, adăugând straturi suplimentare de birocrăție în procedurile de aplicare, aprobare și raportare.

Fără un sistem centralizat, există breșe în monitorizare și control, ceea ce amplifică posibilitatea de fraudă și greșeli în folosirea subvențiilor agricole.

Odată cu aderarea la Uniunea Europeană, Moldova trebuie să demonstreze conformitatea cu reglementările și cerințele UE privind utilizarea fondurilor europene.

Lipsa unui sistem unificat complica colectarea și analiza datelor necesare pentru raportare și evaluare, limitând capacitatea AIPA de a monitoriza progresul și de a optimiza politicile și programele sale.

Fără implementarea unui sistem integrat de administrare și control, aceste probleme pot persista și chiar escalada, având ca rezultat pierderi financiare, scăderea încrederii în administrarea fondurilor alocate și sabotarea scopurilor strategice ale țării în domeniul agricol și al dezvoltării rurale.

Cu referire la aceste aspecte am expus detaliat supra (a se vedea pct. 1) din prezenta analiză.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea.

Beneficiile implementării Sistemului Integrat de Administrare și Control, precum și a Sistemului informațional „Registrul Fermierilor” Sunt multiple și cu repercusiuni favorabile asupra fermierilor, AIPA etc.

Registrul Fermierilor aduce o serie de beneficii semnificative pentru Agenția de Intervenții și Plăți în Agricultură (AIPA), fermieri și bugetul de stat, îmbunătățind eficiența, transparența și sustenabilitatea sectorului agricol. Iată cum beneficiază fiecare parte implicată:

Pentru Agenția de Intervenții și Plăți în Agricultură:

Eficiență îmbunătățită: Un registru centralizat digitalizează și simplifică procesele administrative, facilitând o gestionare mai eficientă a subvențiilor și a programelor de sprijin pentru agricultură;

Precizie și reducerea erorilor: Datele centralizate și actualizate constant minimizează riscurile de eroare și fraude, asigurând o distribuire corectă a fondurilor;

Monitorizare și control îmbunătățite: AIPA poate monitoriza mai eficient respectarea condițiilor de eligibilitate și utilizarea adecvată a subvențiilor, grație accesului la date fiabile și la timp real;

Planificare și evaluare: Accesul la date detaliate permite o analiză mai profundă pentru planificarea strategică și evaluarea impactului politicilor agricole.

Pentru fermieri:

Acces simplificat la subvenții: Registrul facilitează aplicarea pentru subvenții și alte forme de sprijin, reducând birocrația și timpul de așteptare;

Transparență crescută: Fermierii pot accesa informații despre eligibilitatea lor, stadiul aplicațiilor și detaliile legate de plăți, crescând transparența procesului;

Îmbunătățirea accesului la informații: Registrul poate oferi fermierilor informații utile legate de practici agricole sustenabile, inovații și tehnologii, contribuind la creșterea productivității și eficienței;

Egalitate în tratament: Un sistem centralizat și obiectiv asigură că toți fermierii au un tratament egal și acces echitabil la resurse.

Pentru bugetul de stat:

Utilizare eficientă a resurselor: Prin minimizarea fraudelor și erorilor, se asigură că fondurile sunt cheltuite în mod judicios și că subvențiile ajung la cei care au realmente nevoie de ele;

Impact economic pozitiv: Sprijinind eficient sectorul agricol, registrul contribuie la creșterea productivității și competitivității, ceea ce poate avea un impact economic pozitiv pe termen lung;

Planificare bugetară îmbunătățită: Datele precise și la zi permit o planificare bugetară mai exactă și anticiparea nevoilor sectorului agricol;

Sustenabilitate: Prin promovarea practicilor agricole sustenabile, se pot reduce costurile pe termen lung asociate cu degradarea mediului și schimbările climatice.

Așa fiind, Registrul Fermierilor reprezintă un instrument esențial pentru modernizarea și eficientizarea sectorului agricol, aducând beneficii tangibile atât pentru administratori, cât și pentru beneficiari, precum și pentru economia în ansamblu.

În vederea implementării SIAC și a SI „Registrul Fermierilor”, MAIA a purtat discuții cu potențialii donatori, pentru a identifica oportunitățile de atragere a suportului tehnic și financiar necesar elaborării softului, colectării de date și instruire de personal. De menționat că, UNDP și-a asumat sarcina de a contribui cu mijloace financiare, valoarea cărora se ridică la peste **376.832,00 USD (6 743 785,47 MDL)** și acoperă costul total creării Registrului Fermierilor, precum și suport consultativ aferent.

Costurile anuale de mentenanță ale Registrului Fermierilor este de aproximativ 200.000,00 USD per an și vor fi acoperite din surse bugetare și ale partenerilor de dezvoltare.

O serie de alte intervenții financiare sunt necesare în funcție de etapele de implementare a SIAC.

Astfel, SIAC va fi implementat pe etape, până în 2027, inclusiv și va include operaționalizarea SI „Registrul Fermierului”, cât și a altor elemente ale sale, precum și fortificarea capacităților instituționale și organizaționale ale AIPA în vederea gestionării SIAC.

Tabelul de mai jos ilustrează necesarul de investiții în vederea implementării SIAC pe parcursul anilor 2024-2027:

Operaționalizarea IACS și dNFR	2024	2025	2026	2027	Total/Euro
Aranjamente juridice și instituționale	50 000				50 000
Upgrade software dNFR	26 000				26 000
Personal	300 021	890 000	842 000	944 000	3 920 021
Cheltuieli cu personalul auxiliar	350 070	350 070	350 070	350 070	1 750 350
Echipamente	39 550	28 650	408 650	408 650	9 87 000
Campanie de înregistrare dNFR	160 000				160 000
Pilot LPIS	250 000				250 000
Campanie de digitalizare a LPIS la nivel național	0	1 480 000			1 480 000
Actualizare LPIS	150 000	150 000	150 000	150 000	600 000
AMS		700 000			700 000

GSA și formulare precompletate	0	95 000	10 000	10 000	15 000	1
Sistem de control și penalizare	190 000	280 000	310 000	80 000	60 000	8
Servicii și competențe digitale în zonele rurale	100 000	100 000	100 000	100 000	00 000	4
Operaționalizare totală IACS și dNFR	115 571	573 650	650	542 650		7
Consolidarea capacităților	2024	2025	2026	2027		total
Consolidarea capacității: totale	400 000	700 000	1 070 000	0		4

Sursele de finanțare, după capitolele de cheltuieli, pentru următorii 3 ani, expuse în tabelul de mai sus, ar fi următoarele:

	URO	ursă
Asistență tehnică	4 220 000	UE
Personal (50 aparat central + 30 personal birouri locale)	3 920 021	MD
Consiliere auxiliară	1 750 350	MD/UE
Operaționalizarea dNFR	160 000	MD
Total IACS	3 405 000	
LPIS	1 730 000	MD/UE
LPIS - Actualizare	600 000	UE
GSA	115 000	MD
AMS	700 000	UE/Donator
Sistem de control și penalizare	860 000	UE/Donator
Echipamente și abilități digitale	1 387 000	UE/Donator

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Nu este cazul.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Riscul principal, care poate duce la eșecul intervenției, este lipsa/insuficiența surselor financiare necesare asigurării activității investițiilor la prima etapă. Însă, ținând cont de faptul că cheltuielile sunt divizate între Guvern, surse din fondurile europene și donatori, riscul este calificat ca fiind minim.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Prevederile prezentului proiect nu atrag costuri de conformare pentru întreprinderi.

Nu există impact care poate distorsiona concurența, iar impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii poate fi doar pozitiv, deoarece le va salva timp și le va reduce din cheltuielile inerente depunerii dosarelor spre subvenționare, control și monitorizare, prin automatizarea proceselor.

<p><u>Concluzie</u></p> <p>e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați</p>
<p>Aprobarea hotărârii propuse va permite atingerea dezideratului <i>cadru normativ coerent, nebirocratizat, orientat spre mediul de afaceri</i> și va crea un mediu propice pentru implementarea unui sistem de control și administrare integrat (SIAC) ce va corespunde reglementărilor europene în vigoare și care, la etapa respectivă, va putea fi integrat perfect cu sistemul de control al fondurilor europene, oferind în același timp mediului de afaceri posibilitatea de a accesa subvențiile pentru agricultură fără a depinde de procesele birocratice și costisitoare.</p> <p>Totodată, implementarea proiectului va contribui la asigurarea transparenței cheltuielilor bugetare, contracararea fraudelor, diminuarea riscurilor de corupție, asigurarea securității alimentare a țării și la alinierea la standardele de securitate financiară a UE.</p>
<p>5. Implementarea și monitorizarea</p>
<p>a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare</p>
<p>Proiectul de hotărâre a Guvernului impune elaborarea și aprobarea, în funcție de etapele de implementare a SIAC, a:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Regulamentului privind normele de aplicare a Sistemului Integrat de Administrare și Control; 2) Conceptului tehnic al Sistemului Integrat de Administrare și Control; 3) Regulamentului de stabilire a normelor privind funcționarea și organizarea Sistemului Integrat de Administrare și Control; 4) alte acte normative, necesare pentru implementarea Sistemului Integrat de Administrare și Control. <p>Proiectul de hotărâre a Guvernului se integrează organic în cadrul normativ în vigoare și se întemeiază pe competențele Guvernului stabilite în art. 4 din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, Legea nr.71/2023 cu privire la subvenționarea în agriculturii și mediul rural.</p>
<p>b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea</p> <ul style="list-style-type: none"> - Numărul de fermieri înregistrați în SI „Registrul Fermierilor”; - Numărul parcelelor, utilajelor și animalelor agricole înregistrate în SI „Registrul Fermierilor”; - Numărul de fraude înregistrate (în vederea reducerii acestora față de perioada anterioară); - Calitatea datelor colectate; - Armonizarea intervențiilor legate de SIAC; - Stabilirea sistemului de aplicare geo-spațială; - Stabilirea sistemelor de control.
<p>c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea</p>
<p>Evaluarea actului normativ propus urmează a fi efectuată etapizat, conform planului de implementare SIAC.</p>
<p>6. Consultarea</p>
<p>a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă</p>
<p>Agenția de Intervenții și Plăți pentru Agricultură Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare</p>
<p>b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților</p>
<p>Proiectul va fi plasat pe portalul guvernamental (www.particip.gov.md) precum și pe pagina – web oficială a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare .</p>
<p>c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)</p>

Opinia autorităților publice și altor subiecți interesați va fi obținută ca urmare a înaintării proiectului spre avizare, respectiv procesul consultării publice.

Anexă			
Tabel pentru identificarea impacturilor			
Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiunea alternativă 1</i>	<i>Opțiunea alternativă 2</i>
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	0	0	
povara administrativă	0	0	
fluxurile comerciale și investiționale	1	0	
competitivitatea afacerilor	1	0	
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	1	0	
concurența pe piață	1	0	
activitatea de inovare și cercetare	0	0	
veniturile și cheltuielile publice	0	0	
cadrul instituțional al autorităților publice	0	0	
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	0	0	
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	0	0	
situația social-economică în anumite regiuni	0	0	
situația macroeconomică	0	0	
alte aspecte economice	0	0	
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	0	0	
nivelul de salarizare	0	0	
condițiile și organizarea muncii	0	0	
sănătatea și securitatea muncii	0	0	
formarea profesională	0	0	
inegalitatea și distribuția veniturilor	0	0	
nivelul veniturilor populației	0	0	
nivelul sărăciei	0	0	
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0	0	
diversitatea culturală și lingvistică	0	0	
partidele politice și organizațiile civice	0	0	
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0	0	
modul sănătos de viață al populației	0	0	
nivelul criminalității și securității publice	0	0	
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0	0	
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0	0	
accesul și calitatea serviciilor medicale	0	0	
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0	0	
nivelul și calitatea educației populației	0	0	
conservarea patrimoniului cultural	0	0	

accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0	0	
accesul și participarea populației în activități sportive	0	0	
discriminarea	0	0	
alte aspecte sociale	0	0	
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0	0	
calitatea aerului	0	0	
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0	0	
biodiversitatea	0	0	
flora	0	0	
fauna	0	0	
peisajele naturale	0	0	
starea și resursele solului	0	0	
producerea și reciclarea deșeurilor	0	0	
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0	0	
consumul și producția durabilă	0	0	
intensitatea energetică	0	0	
eficiența și performanța energetică	0	0	
bunăstarea animalelor	0	0	
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0	0	
utilizarea terenurilor	0	0	
alte aspecte de mediu	0	0	

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.

**MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA**

17 mai 2024 nr. 07/5-09/134

La numărul 21-02/1108 din 10.04.2024

*Referitor la Analiza impactului asupra propunerii de
creare a unui sistem integrat de administrare și control*

**Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare**
e-mail: cancelaria@maia.gov.md

Ministerul Finanțelor a examinat varianta inițială a *Analizei impactului asupra propunerii de creare a unui sistem integrat de administrare și control* și, în limita atribuțiilor funcționale, comunică următoarele.

Analiza impactului de reglementare (AIR) prevede instituirea Sistemului Integrat de Administrare și Control (SIAC) și aprobarea Sistemul informațional „Registrul Fermierilor” ca un element al SIAC. Cu toate că potrivit AIR, UNDP și-a manifestat intenția fermă de a contribui cu mijloace financiare pentru implementarea SIAC și a SI „Registrul Fermierilor”, totuși nu sunt prezentate detalii suficiente cu privire la costurile totale necesare pentru implementarea sistemului menționat.

Prin urmare, ținând cont de faptul că nu este clar expus impactul financiar necesar pentru a pune în aplicare prevederile proiectului, se solicită de a completa AIR cu informații exhaustive cu privire la costul total de elaborare a sistemului informațional, sursa de acoperire a acestuia, precum și costurile anuale necesare pentru mentenanță după operaționalizarea sistemului respectiv.

Secretar general al ministerului

Dina ROȘCA

Ex.: Doina Bordei
tel.: (022)26-26-86
e-mail: doina.bordei@mf.gov.md

Republic of Moldova, Chișinău, MD-2012, 134, Ștefan cel Mare și Sfânt Ave.
Phone: +373 22 820 026, email: office@egov.md, web: <http://www.egov.md>

Nr. 3007 – 87 din 21.05.2024
21-02/1306 din 26.04.2024

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” (AGE) a examinat **proiectul hotărârii Guvernului cu privire la Sistemul Integrat de Administrare și Control, autor - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, prezentat spre coordonare prealabilă**, și, luând în considerare rezultatele ședinței de lucru în privința proiectului organizată de autor la data de 14 mai a.c., în limitele competențelor instituției, comunicăm următoarele obiecții și propuneri:

Comentarii de ordin general:

1. Constatăm că, în demersul MAIA nr.21-02/1306 din 26.04.2024, proiectul este denumit Conceptul tehnic al Sistemului informațional „Registrul Fermierilor”, în timp ce proiectul de hotărâre a Guvernului propriu-zis a fost denumit „Cu privire la Sistemul Integrat de Administrare și Control”. În acest context, referindu-ne în special la proiectul de Concept privind componentele, conținutul, procesele și procedurile de bază al Sistemului Integrat de Administrare și Control (SIAC), prezentat spre examinare în urma ședinței de lucru organizată de MAIA la data de 14 mai a.c., constatăm că acesta nu corespunde cerințelor Structurii concepției sistemului din Anexa nr.3 la Reglementarea tehnică „Procesele ciclului de viață al software-ului” RT 38370656-002:2006, aprobată prin Ordinul ministrului dezvoltării informaționale nr.78/2006 ([OMDI78/2006 \(legis.md\)](https://legis.md)). Prin urmare, considerăm că pentru a fi promovat concomitent cu proiectul de Concept al Sistemului informațional „Registrul Fermierilor”, proiectul de Concept al SIAC trebuie să fie completat cu capitolele ce să descrie inclusiv:

- Spațiul juridico-normativ al funcționării sistemului;
- Spațiul funcțional al sistemului;
- Structura organizațională a sistemului;
- Documentele sistemului;
- Spațiul informațional al sistemului, care să descrie totalitatea obiectelor, a atributelor lor și a scenariilor aferente fiecărei componente (sub-sistem) al viitorului SIAC;
- Spațiul tehnologic al sistemului;
- Asigurarea securității informaționale a sistemului.

Conștientizăm că exercițiul respectiv necesită un efort suplimentar și timp suplimentar. Astfel, pentru a nu amâna, în primul rând, procesul de promovare a inițiativei MAIA de implementare a SI Registrul Fermierilor, dar și inițierea activităților de conceptualizare a SIAC, **considerăm oportun ca proiectul remis**

spre coordonare prealabilă să fie promovat în versiunea lui inițială, anexată la demersul MAIA nr.21-02/1306 din 26.04.2024 și, ulterior, plasată în Sistemul informațional „Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat” (<https://rsi.gov.md/>).

2. În perspectiva definitivării proiectului de Concept al Sistemului Integrat de Administrare și Control SIAC, AGE, în calitate de instituție responsabilă de implementarea politicii de stat în domeniul e-Transformării guvernării, consideră oportun să precizeze că, la moment, actele normative aferente acestui domeniu nu reglementează expres cerințele față de conceptualizarea sistemelor informaționale integrate.

Totodată, în urma consultării site-urilor și literaturii de specialitate, se poate de menționat că un **sistem informațional integrat (SII)** este o infrastructură IT complexă și interconectată care adună și gestionează datele și procesele dintr-o organizație sau din mai multe organizații într-un mod coerent și eficient. SII-ul integrează *diferite module* și aplicații specializate pentru a facilita fluxurile de informații și pentru a sprijini diverse funcții ce sunt atribuite organizației. Prin integrarea acestor module, un SII oferă o viziune unificată și actualizată asupra tuturor aspectelor operaționale ale organizației. Datele sunt stocate într-un singur loc central, facilitând accesul rapid și precis la informații pentru utilizatorii autorizați. Aceasta permite organizației să gestioneze mai eficient resursele, să îmbunătățească procesele și să ia decizii mai informate. SII-urile sunt proiectate pentru a rezolva problemele de fragmentare a datelor și de neinteroperabilitate între diferitele aplicații utilizate în organizație. Integrarea acestor sisteme permite o comunicare mai eficientă între diferitele departamente și funcții, contribuind la creșterea eficienței și la îmbunătățirea performanței organizaționale. Un SII nu reprezintă doar o simplă colecție de aplicații software, ci mai degrabă un mediu integrat care oferă suport pentru gestionarea informațiilor la nivelul întregii organizații, contribuind la îndeplinirea obiectivelor și exercitarea competențelor acesteia. Astfel, pentru a contribui la creșterea eficienței operaționale și la îmbunătățirea proceselor de afaceri într-o organizație, **caracteristicile de proiectare a unui sistem informațional integrat** urmează să includă:

a) *Centralizarea datelor*: Un SII integrează datele din diferite organizații și module, permițând accesul rapid și eficient la informații pentru utilizatori autorizați.

b) *Interconectarea modulelor*: Modulele și aplicațiile individuale din cadrul SII sunt interconectate și interoperabile, facilitând schimbul de informații între ele.

c) *Automatizare și optimizare a proceselor*: SII este proiectat pentru a automatiza și optimiza procesele operaționale, reducând redundanța și erorile umane.

d) *Acces securizat*: Accesul la informații este controlat prin autentificare și autorizare, asigurându-se că utilizatorii au acces doar la informațiile relevante pentru rolul lor în organizație.

e) *Raportare și analiză*: Sistemele informaționale integrate oferă capacități puternice de raportare și analiză, facilitând luarea deciziilor bazate pe date și oferind o viziune mai clară asupra performanței organizaționale.

f) *Flexibilitate și scalabilitate*: SII este proiectat să fie flexibil și scalabil, permițând adăugarea de noi module sau funcționalități în funcție de nevoile organizației.

g) *Integrare cu alte sisteme*: Capacitatea de a se integra cu alte sisteme externe (de exemplu, furnizori de date sau alte organizații) este o caracteristică importantă pentru un SII eficient.

h) *Suport pentru luarea deciziilor*: Sistemele informaționale integrate furnizează informații relevante și o viziune coerentă asupra întregii organizații, facilitând astfel procesul de luare a deciziilor la diferite niveluri ierarhice.

i) *Securitatea informațiilor*: Protejarea datelor sensibile și asigurarea securității informațiilor sunt prioritare într-un SII, pentru a preveni accesul neautorizat și a proteja confidențialitatea datelor.

j) *Actualizare și mentenanță eficiente*: SII este proiectat să faciliteze actualizările și mentenanța, astfel încât organizația să poată beneficia de tehnologii noi și să răspundă schimbărilor în mediul de afaceri.

Propuneri la punctele din proiectul hotărârii de Guvern cu privire la Sistemul Integrat de Administrare și Control (anexat la demersul MAIA nr.21-02/1306 din 26.04.2024):

La proiectul de hotărâre:

1. Recomandăm redenumirea proiectului în **„Cu privire la conceptualizarea Sistemului informațional integrat de administrare și control și implementarea Registrului fermierilor”**, astfel încât să reprezinte numirea generică a actului și să exprime sintetic obiectul reglementării.

2. În tot textul proiectului din sintagma „Conceptul tehnic” cuvântul „tehnic” să se excludă, or art.7⁶ alin.(2) lit.a) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat instituie noțiunea de „concept al sistemului informațional”.

3. În **clauza de adoptare** să se facă trimitere și la art.22 lit.b) și c) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, precum și la art.16 alin.(1) din Legea nr.71/2007 cu privire la registre, care stabilesc expres competența Guvernului de stabilire a împuternicirilor autorităților publice în domeniul creării sistemelor informaționale de stat, care este relevantă în contextul creării viitorului Sistem informațional integrat de administrare și control (SIIAC), dar și de aprobare a creării sistemelor și resurselor informaționale de stat, cu relevanță la crearea Registrului fermierilor.

Pct.1:

1) descrierea scopului și rațiunii aprobării actului normativ în cauză recomandăm să se expună ca și preambulul acestuia;

2) subsecvent, pornind de la faptul că proiectul în cauză nu creează/instituie, de drept, SIAC propunem ca **pct.1** să fie comasat cu **pct.2** și expus în următoarea redacție:

„1. Se inițiază crearea Sistemului informațional integrat de administrare și control (SIIAC), destinat gestionării și monitorizării intervențiilor și a beneficiarilor de subvenții din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, precum și a mijloacelor financiare provenite din partea partenerilor de dezvoltare.”.

5. **Pct. 4** considerăm oportun de exclus, deoarece, în opinia AGE, stabilirea spațiului informațional al viitorului SIIAC este prematură.

6. **Pct.5** de perfecționat redacțional, în scopul aducerii în concordanță cu prevederile art.7² alin.(2) și 7⁶ din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, stabilindu-se un termen rezonabil pentru realizarea sarcinii respective, după cum urmează:

„Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în termen de ___ luni, va asigura documentarea Sistemului informațional integrat de administrare și control, precum și condițiile financiare și organizatorice pentru crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea acestuia.”.

7. **Pct.6** de perfecționat redacțional, în scopul aducerii în concordanță cu prevederile art.22 lit.c) din aceeași Lege nr.467/2003, coroborate cu cele ale art.16 alin.(1) din Legea nr.71/2007 cu privire la registre, după cum urmează:

„Se instituie Sistemul informațional „Registrul fermierilor” ca un sistem informațional distinct ce se va conține ca un subsistem în Sistemul informațional integrat de administrare și control.”.

8. **Pct.6** (*în proiect numerotarea se repetă*), ce se referă la aspecte privind interacțiunea Sistemului informațional „Registrul fermierilor” cu alte sisteme și resurse informaționale de stat, de exclus, deoarece ține de obiectul reglementării Conceptului SI și dublează prevederile pct.6 din proiectul de Concept.

La proiectul de Concept al Sistemului informațional „Registrul fermierilor”:

9.

10. **Pct. 12:**

la **sbp.3)** să se facă trimiterea la Legea nr.148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, prin care a fost abrogată Legea nr.982/2000 privind accesul la informații;

sbp.4) și 5) de perfecționat redacțional, indicând exact denumirea actelor normative la care se face trimitere:

Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat

Legea nr.71/2007 cu privire la registre;

sbp.8), 10) 11), 12) să se excludă, deoarece actele normative și documentele de politici la care se face trimitere nu mai sunt actuale;

pct.12, după sbp.17), de completat cu trimiteri și la alte acte normative care reglementează sistemele informaționale partajate, menționate la pct.50 din proiectul de Concept, și anume:

Hotărârea Guvernului nr.376/2020 pentru aprobarea Conceptului serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify) și a Regulamentului privind modul de funcționare și utilizare a serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify)

Hotărârea Guvernului nr.375/2020 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional automatizat „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice” (MPower) și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice

Hotărârea Guvernului nr.712/2020 cu privire la serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay)

Hotărârea Guvernului nr.180/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de funcționare și utilizare a serviciului guvernamental de livrare (MDelivery).

11. Pct. 13 – 15 din Capitolul II urmează a fi transferate la capitolele corespunzătoare - spațiul informațional sau interacțiunea cu alte sisteme informaționale etc., în dependență de esența și relevanța prevederilor respective.

12. Capitolul III urmează să fie revizuit, prin structurarea informației pentru a corespunde reglementărilor aferente prevăzute la pct. 2.2.4 din Structura concepției sistemului din Anexa nr.3 la Reglementarea tehnică „Procesele ciclului de viață al software-ului” RT 38370656-002:2006, aprobată prin Ordinul ministrului dezvoltării informaționale nr.78/2006 . Astfel în capitolul respectiv necesită a fi descrise funcțiile pe care trebuie să le îndeplinească sistemul elaborat. În primul rând trebuie să fie determinate:

- funcțiile de bază ale sistemului;
- contururile funcționale de bază;
- interconexiunile, care apar la realizarea funcțiilor sistemului;
- rezultatele funcționării sistemului.

13. Pct. 28 - 31 urmează a fi revizuite, pentru a exclude contradicțiile dintre conținutul acestora și pct. 7 în ceea ce privește asigurarea finanțării sistemului informațional și a mentenanței și dezvoltării ulterioare a acestuia. Astfel, urmează a fi indicat în mod clar dacă sarcina financiară de acoperire a costurilor dezvoltării și mentenanței ulterioare a SI Registrul fermierilor îi va reveni posesorului sau deținătorului, sau eventual, dacă aceste două roluri vor fi comasate și una dintre cele două instituții vor avea rol și de posesor, și de deținător (MAIA sau Agenția de Intervenții și Plăți în Agricultură).

14. Cu referire la **pct. 55**, pentru a nu priva persoanele fizice care sunt furnizori de date în Registrul fermierilor de posibilitatea de a accesa SI Registrul fermierilor, autentificarea bifactorială ar trebui să fie prevăzută ca fiind cu titlu temporar, până la apariția posibilităților tehnice aferente, moment în care această posibilitate pentru

persoanele fizice urmând a fi exclusă, urmând ca acestea să se autentifice cu utilizarea serviciului guvernamental de autentificare electronică MPass.

La proiectul de Regulament privind modul de funcționare și utilizare a resursei informaționale Sistemul informațional „Registrul Fermierilor”:

15. În mod similar pct. 28 – 31 din proiectul de Concept, **pct. 6 – 10** din proiectul de Regulament urmează a fi revizuite, pentru a exclude contradicțiile dintre conținutul acestora și pct.7 în ceea ce privește asigurarea finanțării sistemului informațional și a mentenanței și dezvoltării ulterioare a acestuia. Astfel, urmează a fi indicat în mod clar dacă sarcina financiară de acoperire a costurilor dezvoltării și mentenanței ulterioare a SI Registrul fermierilor îi va reveni posesorului sau deținătorului, sau eventual, dacă aceste două roluri vor fi comasate și una dintre cele două instituții vor avea rol și de posesor, și de deținător (MAIA sau Agenția de Intervenții și Plăți în Agricultură).

Director

Andrei PRISACAR

*Ex.: Vadim Hariton,
e-mail: vadim.hariton@egov.md,
tel.: 079206664*

*Eduard Fricatel,
e-mail: eduard.fricatel@egov.md,
tel.: 0794 38 138*

MD-2004 Chișinău, 162 Ștefan cel Mare și Sfânt, Blvd.
Tel. 20 45 12; Fax 22 07 48, cancelaria@maia.gov.md; www.maia.gov.md

Nr. 21-02/1737

La nr _____ din _____

Cancelaria de Stat

CERERE
privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a
proiectelor de acte ale Guvernului

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul Hotărârii Guvernului „Cu privire la Sistemul Integrat de Administrare și Control și implementarea Registrului Fermierilor
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, cu suportul tehnic și consultative al UNDP
3.	Justificarea depunerii cererii	Articolul 31 din Legea nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Ministerul Finanțelor Ministerul Justiției Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Agenția de Guvernare Electronică Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică. Centrul Național Anticorupție
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	15 zile
6.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Vasilii Dogotari, șef interimar al Direcție juridice Tel: 0 (22) 204578; e-mail: vasilii.dogotari@maia.gov.md
7.	Anexe	1. Proiectul Hotărârii Guvernului; 2. Nota Informativă 4. Analiza Impactului de Reglementare 5. Avizul Ministerului Finanțelor și Agenției de Guvernare Electronică
8.	Data și ora depunerii cererii	(semnat electronic)
9.	Semnătura	(semnat electronic)

**Viceprim-ministru,
Ministru**

Vladimir BOLEA